

Neurobasket

Hyvät kandidaatit!

Voimassa olevan opintoohjelman mukaisesti ei ole olemassa virallisia tenttivaatimuskirjoja. Neurologian oppimäärää ei siis määritellä kirjojen sivujen vaan jaksokirjassa ilmoitettujen oppimistavoitteiden perusteella. Duodecimin Oppiportin Neurologia - osa sisältää neurologian peruskurssia selvästi laajemman aineiston.

Oheinen kokoelma on tarkoitettu helpottamaan valmistautumistanne neurologian ja neurokirurgian jaksotenttiin.

Tarkoitus on, että pohditte kysymyksissä esitettyjä ongelmia, ei se että pänttääte muistiin oikeita vastauksia.

Kokemukseni on, että jotkut kokevat tenttikysymysten läpikäynnin kokonaisuuksien hahmottamisen esteeksi. Totta onkin, että se ei sovi kaikkien oppimistapaan; silloin on parasta lukea vain kirjoja, muistiinpanoja tms. Jokainen löytäköön itselleen parhaan tavan.

Tässä kokoelmassa on yksinomaan neurologian kysymyksiä, neurokirurgian opettajat ovat koonneet omat kysymyksensä erilliseen tiedostoon ja vastaavat niistä.

Neurologian ja neurokirurgian yhteinen jaksotentti koostuu väittämistä:

Perustiedot (20), neurologiset oireet (40), neurologiset sairaudet (60), neurokirurgiset sairaudet (40).

Tentin läpäisy edellyttää 50 % enimmäispisteistä.

Kysymykset on ryhmitelty 4 väittämän ryhmiin, jokainen voi olla itsenäisesti oikein tai väärin.

Oikeasta vastauksesta saa +1, väärästä -1 ja tyhjästä 0 pistettä. Arvata ei siis kannata!

Kaikki tentit ja uusinnat noudattavat samaa muotoa. Tenttikysymykset valitaan pääsääntöisesti alla olevasta kokoelmasta. Huomatkaa kuitenkin, että kokoelmaa täydennetään ja korjataan jatkuvasti saadun palautteen mukaan.

Jokainen kysymys on valittu sillä kriteerillä, että se on yleislääkärille relevantti tieto.

Jos relevanttisuus ei ole ilmeinen tai olette siitä eri mieltä, voitte mielellään ottaa yhteyttä.

Svenskspråkiga kandidater! Om och då ni hittar språksfel eller vill föreslå bättre uttryck, skicka mig ett budskap.

Kollegiaalisin terveisin,

Seppo Soinila, neurologian professori

seppo.soinila@tyks.fi

HERMOSTON RAKENNE

Neurobasket

NERVSYSTEMETS STRUKTUR

Kuulorata kulkee temporaalilohkoon
Hörselbanan går till temporalloben

Talamus sijaitsee neljännen aivokammion ympärillä
Thalamus befinner sig omkring fjärde hjärnventrikeln

Astrozyttien ulokkeet osallistuvat veriaivoesteen muodostukseen
Astrocyternas utskott deltar i bildandet av blodhjärnbarriären

Selkäytimen subaraknoidaalitila sisältää likvoria
Ryggmärgens subaraknoidalrum innehåller likvor

Normaalisti aivojen ympärillä ei ole epiduraalitilaa
Normalt finns det inget epiduralutrymme omkring hjärnan

Ylempien motoneuroneiden aksonit kuuluvat pyramidirataan
Axon av övre motoneuron hör till pyramidalbanan

A. cerebri media suonittaa mm. yläaraajoja hermottavan motorisen kuorikerroksen
A. cerebri media försörjer bl.a. den del av motoriska hjärnbarken som innerverar armen

Selkäydin päättyy useimmiten 3. lumbaaliniikaman kohdalle
Ryggmärgen slutar i allmänhet vid 3. lumbalkotan

Falx on muodostunut durasta
Falx uppstår av dura

Hypotalamus sijaitsee kolmannen aivokammion ympärillä
Hypotalamus befinner sig omkring tredje hjärnventrikeln

Likvori suodattuu plexus chorioideusten läpi ventrikkeleihin
Liquor filtreras genom plexus chorioideus till ventriklarna

Mamillojen taso vastaa segmenttiä T2
Mamillanivån motsvarar segment T2

Ihmisen aivokuoren paksuus on noin 15 mm
Människans hjärnbarken är ca. 15 mm tjock

Capsula internan kautta kulkee nousevia ratoja
Det finns uppåtförande banor i capsula interna
A. ophthalmica saa verta a. carotis internasta
A. ophthalmica får blod från a. carotis interna

Rakon sulkijalihas saa hermotuksensa selkäytimen segmenteistä S24
Urinblåsans slutmuskel innerveras från segment S24

Selkäytimen ympärillä oleva epiduraalitila sisältää rasvaa
Epiduralutrymmet omkring ryggmärgen innehåller fett

Aivojen laskimosinukset kulkevat duran pinnalla
Hjärnans vensinus ligger på duras yta

Likvori virtaa laskimosinuksiin plexus chorioideusten läpi
Liquor flyter till vensinus genom plexus chorioideus

Alaraajoja edustava motorisen aivokuoren osa sijaitsee a. cerebri median suonitusalueella
Den del av motoriska hjärnbarken som representerar nedre extremiteter ligger på området av a. cerebri media anterior

Neurobasket

Radiatio optica kulkee temporaali ja parietaalilohkojen kautta okkipitaalilohkoon
Radiatio optica går genom temporal och parietalloberna till okkipitalloben

Falxissa voi olla normaalisti kalkkeutumia
Falx kan normalt innehålla förkalkningar

Basaaliset likvoritilat muodostuvat cisternoista
De basala liquorutrymmen uppstår av cistern

Peräsuolen sulkijalihas saa hermotuksensa selkäytimen segmenteistä S24
Ändtarmens slutmuskel innerveras från segment S24

Somatosensorinen aivokuori sijaitsee otsalohkon takaosassa
Somatosensorisk hjärnbark befinner sig i bakre delen av pannloben

Pikkuaivojen toispuoleinen vaurio aiheuttaa vastapuolen koordinaatiohäiriön
En ensidig skada i lillhjärnan orsakar koordinationsstörning på motsatta sidan

Likvorin glukoosipitoisuus on sama kuin seerumin
Glukosinhalten i liquor är densamma som i serum.

Selkäytimen T12segmenttiä vastaava ihoalue sijaitsee alavatsalla
Hudområdet som motsvarar ryggmärgsegmentet T12 befinner sig på nedre buken

Osa näköradasta kulkee temporaalilohkon kautta
En del av synbanan går genom temporalloben

Pikkuaivot sijaitsevat tentoriumin kaudaalipuolella
Lillhjärnan befinner sig kaudalt om tentoriet

Basaaliset likvoritilat = aivokammiot
De basala liquorrummen = hjärnventriklarna

Nucleus caudatus sijaitsee selkäytimen kaudaaliosassa
Nucleus caudatus befinner sig i kaudala delen av ryggmärgen

Premotorinen kuori sijaitsee päälaenlohkossa
Den premotoriska barken befinner sig i hjässloben

Talamus kuuluu tyvitumakkeisiin
Thalamus hör till basalganglierna

Tentorium cerebelli on muodostunut durasta
Tentorium cerebelli bildas av dura mater

Yläraajan hermotus saa alkunsa selkäytimen segmenteistä C5-T1
Innervation av övre extremiteten får sitt ursprung från segmenten C5-T1

Ylempien motoneuronien runko-osat sijaitsevat sulcus centraliksen posterioripuolella
De övre motoneuronens cellkroppar befinner sig på posteriorsidan av sulcus centralis

Capsula internan kautta kulkee vain laskevia ratoja
Det finns bara nedåtförande banor i capsula interna

A. carotis externa lähettää haaroja kallon sisälle
A. carotis externa sänder grenar in i skallhålan

Parapareesipotilaan leesio on T2-segmentin kohdalla tai sen alapuolella
Lesionen hos en paraparespatient befinner sig på segmentet T2 eller nedanför det

Neurobasket

HERMOSTON TOIMINTA NERVSYSTEMETS FUNKTION

Pikkuaivojen toispuoleinen vaurio aiheuttaa saman puolen koordinaatiohäiriön
En ensidig skada i lillhjärnan orsakar koordinationsstörning på samma sidan

Hypotalamuksen vaurioon voi liittyä SIADH (epätarkoituksenmukainen ADH-eritys).
Tällöin ADH:n eritys ei vähene vaikka veren osmolaalisuus laskee.
SIADH (oändamålsenlig utsöndring av ADH) kan vara förknippad med en skada i hypothalamus.
Då minskas utsöndring av ADH inte fastän blodets osmolalitet sänker.

Vaurioitunut hermosäie voi kasvaa suotuisissa olosuhteissa n. 1 mm/vrk
En skadad nervfiber kan under gynnsamma förhållanden växa ca. 1 mm/dygn

Wernicken alue huolehtii puheen tuottamisesta
Wernickes area svarar för produktionen av tal

24 tunnin vuorokausirythmi saa alkunsa retikulaarisessa aktivaatiojärjestelmässä (RAS)
Den dagliga rytmen av 24 timmar får sitt ursprung i det retikulära aktivationssystemet (RAS)

Substantia nigra vauriossa alemman motoneuronin toiminta inhiboituu
Vid en skada i substantia nigra inhiberas funktion av nedre motoneuronet

Aktiopotentiali ei voi syntyä ilman neuronin solukalvon depolarisaatiota
En aktionspotential kan ej uppstå utan depolarisation av neuronets cellmembran

Vasenkätisen ihmisen oikea aivohemisfääri on vallitseva (dominantti)
Hos en vänsterhänt människa är högra hjärnhemisfären rådande (dominant)

Talamus osallistuu motoriikan säätelyyn
Thalamus deltar i regleringen av motoriken

Hippokampus on tärkeä opitun materiaalin varastoitumispaikka
Hippocampus är ett viktigt ställe där inlärd material lagras

Erektio syntyy peniksen sympaattisen stimulaation seurauksena
Erektion uppkommer på grund av sympatisk stimulering

Alaraajaa vastaava aivokuoren somatosensorisen alue sijaitsee aivojen mediaalipinnalla
Hjärnbarkens somatosensoriskt område som motsvarar nedre extremiteten befinner sig på hjärnans medialyta

Kortikobulbaarirata sisältää sekä motorisia että sensorisia hermosäikeitä
Kortikobulbärbanan innehåller både motoriska och sensoriska fibrer

Pikkuaivovauriossa voi esiintyä kognitiivisia oireita
Kognitiva symtom kan förekomma vid lillhjärnsador.

Lihaskäämi reagoi sekä lihaksen tonuksen että pituuden muutoksille
Muskelskytteln reagerar till förändringar i både muskeltonus och muskellängd

Sekundaarisen somatosensorisen alueen vauriossa potilas ei tunnista tuttua esinettä sokkona
Vid en skada på sekundärt somatosensoriskt område känner patienten inte till ett bekant föremål med ögonen slutna

Tyvitumakkeet aktivoituvat jo ennen tahdonalaisen liikkeen toteutumista.
Basalganglierna aktiveras redan före utförandet av ??? rörelse.

Työmuisti käyttää hippokampusta lyhytaikaisen muistiaineksen varastona.
Arbetsminnet använder hippocampus som lager av kortvarig minnesmaterial

Neurobasket

Spastisuus johtuu pyramidiradan mukana kulkevien alemmaa motoneuronia inhiboivien ratojen vauriosta
Spasticitet beror på en skada i de banor som går i pyramidbanan och inhiberar nedre motoneuronet

Brocan alue on tärkeä puheen ymmärtämiseksi
Brocas area viktig för förstående av tal

Hypotalamus säätelee autonomisen hermoston toimintaa sekä hormonaalisesti että neuraalisesti
Hypothalamus reglerar funktionen av autonomiska nervsystemet genom hormonala och neurala mekanismer

Substantia nigra inhiboi lihastonusta
Substantia nigra inhiberar muskeltonus

Yksi motoneuroni hermottaa voi hermottaa useita lihassoluja
Ett motoneuron kan innervera flera muskelceller

Otsalohkon vaurio voi johtaa impulsiiviseen käytökseen.
En skada i pannloben kan leda till impulsivt beteende.

Talamuksen eräs tehtävä on sensorisen informaation integraatio
Thalamus har som en uppgift att integrera den sensoriska informationen

Kuume voi johtua hypotalamuksen vauriosta
Fever kan bero på en skada i hypothalamus

Na-kanavia salpaavat lääkeaineet lisäävät aktiopotentiaalin todennäköisyyttä
Läkemedel som blockerar Na-kanaler ökar sannolikheten av aktionspotential

Potilas ei ymmärrä puheen sisältöä. Vika on frontaalilohkossa.
Patienten förstår inte talets innebörd. Felet är i frontalloben.

Ihmisen muisti paikallistuu hippokampukseen
Människan minne lokaliserar sig i hippocampus

Tyvitumakkeet inhiboivat normaalisti agonisti-antagonistilihasten välistä tonuksen oskillaatiota
Basalganglierna inhiberar normalt oskillation mellan tonus i agonist- och antagonistmusklar

Mitä ohuempi myeliinituppi, sitä nopeammin hermo johtaa impulsseja
Ju tunnare myelinslidan, dess snabbare leder nerven impulser

Premotorinen kuori varastoi liikemalleja
Den premotoriska barken lagrar rörelsemönster

Neurobasket

Talamus osallistuu tajunnantason säätelyyn
Thalamus deltar i regleringen av medvetandenivån

Capsula internan takasarven vaurio aiheuttaa useimmiten vaikean vastakkaisen puolen hemipareesin
En skada i bakre hornet av capsula interna orsakar oftast en svår hemipares på motsatta sida

Alaraajan koukistusheijasteeseen liittyy vastapuolen alaraajan lihastonuksen nousu
Flexionsreflex av benet är förknippad med stegring av muskeltonus i motsatta benet

Potilas näkee normalisti mutta ei tunnista näkemäänsä. Vika on okkipitaalilohkossa
Patienten ser normalt men känner inte till vad han/hon ser. Felet är i okkipitalloben.

Tyvitumakkeet vastaavat liikkeen osien tarkoituksenmukaisesta järjestyksestä
Basalganglierna svarar för ändamålsenlig ordning av rörelsens delar

Hypotalamus osallistuu kehon lämmönsäätelyyn sekä hormonaalisilla että neuraalisilla mekanismeilla
Hypothalamus deltar i reglering av kroppens temperatur genom både hormonala och neurala mekanismer

NEUROFARMAKOLOGIA

NEUROFARMAKOLOGI

Gamma-aminovoihappo (GABA) toimii aivoissa glutamaatin vastavaikuttajana
Gamma-aminosmörsyra (GABA) verkar i hjärnan som en antagonist till glutamat

Kipua inhiboivat radat sisältävät serotoniinia
Smärtinhiberande banor innerhåller serotonin

Dopamiiniantagonisteja käytetään Parkinsonin taudin hoitoon
Dopaminantagonister används i behandling av Parkinsons sjukdom

Karbamatsepiini indusoi maksan entsyymejä
Karbamatsepin inducerar enzymer i lever

Asetylikoliini osallistuu muistitoimintojen säätelyyn
Acetylkolin deltar i styrningen av minnets funktion

Noradrenaliini toimii välittäjäaineena sekä ääreis- että keskushermostossa
Noradrenalin verkar som transmitter i både centrala och perifera nervsystemet

Rivastigmiiniä käytetään Alzheimerin taudin hoitoon
Rivastigmin används i behandling av Alzheimers sjukdom

Fenytoiini inhiboi maksan entsyymejä
Fenytoin inhiberar enzymer i lever

Typpioksidi läpäisee neuronin kalvon
Kväveoxid penetrerar neuronets membran

Aivojen dopamiinijärjestelmän stimulaatio voi johtaa psykoosiin
Stimulering av hjärnans dopaminsystem kan leda till psykos

Serotoniinin takaisinoton estäjiä käytetään unettomuuden hoitoon
Inhibitor av serotoninintag används i behandling av sömnlöshet

Valproaatti voi aiheuttaa painon nousua
Valproat kan orsaka viktstegring

Serotoniini osallistuu mielialan säätelyyn
Serotonin deltar i reglering av sinnestillstånd

Neurobasket

Na-kanavien salpaus lisää aktiopotentiaalin todennäköisyyttä
Blockering av Na-kanaler ökar sannoligheten av aktiepotential

Antihistamiineja voi käyttää unettomuuden hoitoon
Antihistaminer kan användas i behandling av sömnlöshet

Okskarbatsepiini voi aiheuttaa hyponatremiaa
Oxkarbatsepin kan orsaka hyponatremi

Gamma-aminovoihappo (GABA) on aivojen tärkein inhiboiva välittäjäaine
Gamma-aminosmörsyra (GABA) är den viktigaste inhiberande transmittern i hjärnan

Serotoniini osallistuu kallonulkoisten verisuonten tonuksen säätelyyn
Serotonin deltar i reglering av tonus i blodkärl utanför skallet

Triptaaneilla voi estää migreenissä esiintyvän vasodilataation
Med triptaner kan man hindra den vasodilatation som förekommer i migrän

Sildenafilii voi olla tarpeen MS-potilaalle
Sildenafil kan vara behövlig för en MS-patient

Dopamiini osallistuu motoriikan säätelyyn
Dopamin deltar i reglering av motorik

Asetyylikoliini osallistuu rakon toiminnan säätelyyn
Acetylkolin deltar i reglering av urinblåsans funktion

Titsanidiinia käytetään spastisuuden hoitoon
Titsanidin används i behandling av spasticitet

Antikolinergisesti vaikuttavia lääkkeitä ei pidä käyttää myasteniapotilaan hoidossa
Läkemedel som verkar antikolinergiskt får inte användas i behandling av en myastheniapatient

Glutamaatti on aivojen tärkein kiihdyttävä välittäjäaine
Glutamat är den viktigaste stimulerande transmittern i hjärnan

Typpioksidi vastaa erektion kannalta välttämättömästä vasodilataatiosta
Kväveoksid svarar för den vasodilatation som är nödvändig för erektion

Lamotrigiini on epilepsialääke
Lamotrigin är en epilepsimedicin

MAO-inhibiittori selegiliini on usein hyödyksi Parkinsonin taudissa
MAO-inhibitoren selegilin är ofta nyttig i Parkinsons sjukdom

Noradrenaliini osallistuu mielialan säätelyyn
Noradrenalin deltar i reglering av sinnestillstånd

Uni on pääasiassa histamiinin säätelämä
Sömn är huvudsakligen reglerad av histamin

Pregabaliinia voi käyttää kivun hoitoon
Pregabalin kan användas i behandling av smärta

Dipyridamoli stimuloi trombosyyttien aggregaatiota
Dipyridamol stimulerar trombocytaggregation

Asetyylikoliini on autonomisen hermoston välittäjäaine
Acetylkolin är ett transmittärämne i autonomiska nervsystemet

Neurobasket

Solunulkoisen serotoniinin pitoisuuden lisäys vähentää masennusta
Stegring av den extracellulära serotonin-koncentrationen minskar depression

Amitriptyliiniä ei kannata käyttää kivun hoitoon
Det lönar sig inte att använda amitriptylin i behandling av smärta

Nitrofurantoiini voi aiheuttaa polyneuropatiaa
Nitrofurantoin kan orsaka polyneuropati

Serotoniini osallistuu vireystilan säätelyyn
Serotonin deltar i reglering av vakenhetstillstånd

Sama välittäjäaine ei voi toimia kiihdyttävänä ja estävänä aineena
En enskild transmitter kan inte fungera som stimulerande och inhiberande substans

Baklofeeniä käytetään spastisuuden hoitoon
Baklofen användas i behandling av spasticitet

Parkinsonin taudin vapinan hoito kannattaa aloittaa beetasalpaajalla
Det lönar sig att börja behandling av skakning vid Parkinsons sjukdom med betablockare

NEUROLOGISEST TUTKIMUKSET NEUROLOGISKA UNDERSÖKNINGAR

Siderofagien esiintyminen likvorissa viittaa vanhaan SAV:oon
Förekomst av siderofager i liquor tyder på gammal SAB

SEP-tutkimus mittaa sekä ylemmän että alemman motoneuronin toimintaa
SEP-undersökning mäter funktion av både nedre och övre motoneuronet

Magneettikuvauksella voi erottaa jopa 2 mm kasvaimen
Med magnetundersökning kan man påvisa tumörer som är endast 2 mm i diameter

Toimintaterapeutti arvoi toiminnanohjauksen häiriöitä
Svårighet i att planera och utföra dagliga aktiviteter värderas vid ergoterapeutens undersökning

Likvorin glukoosipitoisuus nousee veren glukoosipitoisuuden noustessa
Koncentration av glukos i liquor stiger om blodets glukoskoncentration stiger

ENMG:llä voi tutkia hermojuuren toimintaa
Med ENMG kan man undersöka nervrotens funktion

Magneettitutkimus on kontraindisoitu raskauden aikana, ellei ole vitaali-indikaatiota
Magnetundersökning är kontraindicerad under graviditet, om vitalindikation inte föreligger

Puheterapeutin tutkimus voi paljastaa apraksian
Undersökning av en talterapeu kan avslöja apraxi

Likvorin IgG-indeksi on spesifi MS-taudin löydös
IgG-index i liquor är ett specifikt fynd vid MS-sjukdom

VEP-tutkimusta käytetään selvitetäessä näköhermon vaurioita
VEP-undersökning används för att utreda skador på synnerven

Pään kuvantaminen on ensisijainen tutkimus enkefaliittiepäilyssä
Visualiseringsundersökning av huvudet är förstahandsundersökningen vid misstanke på encefalit

Puheterapeutti tutkii myös nielemisvaikeuksia
Talterapeutens undersöker t.o.m. sväljningssvårigheter

Neurobasket

Likvorissa ei ole normaalisti lainkaan punasoluja
Liquor innehåller normalt inga röda blodkroppar alls

Poikkeava EEG on aina sairauden merkki
Onormal EEG är alltid ett tecken på sjukdom

Pään TT-tutkimus on ensisijainen tutkimus SAV-epäilyssä
DT-undersökning av huvudet är förstahandsundersökningen vid misstanke på SAB

Sekavalle potilaalle kannattaa tehdä neuropsykologinen tutkimus dementian poissulkemiseksi
Det lönar sig att utföra undersökning av en neuropsykolog på en råddig patient för att utesluta demens

Likvorinäytettä ei pidä ottaa, jos ei saa tutkituksi silmänpohjia
Man bör inte ta liquorprov om man inte kan undersöka ögonbottenarna

ENMG:llä voi osoittaa hermon demyelinisaation
Demyelinisation av en nerv kan bevisas med ENMG

Terveen henkilön pään TT-kuvassa voi näkyä kalkkia corpus pinealessa
På dataortomografin om hjärnan av en frisk människa kan man se kalk i corpus pineale

Harhainen potilas kannattaa aluksi lähettää neuropsykologin vastaanotolle.
Det lönar sig att sända en patient med hallucinationer först till neuropsykologens mottagning

Likvorin valkosolumäärä on normaalisti 0-4 solua/mm³
Antalet vita blodceller i liquor är normalt 0-4 celler/mm³

EEG-tutkimuksessa käytetty aktivaatiomenetelmä on valvottaminen
En aktivationsmetod vid EEG-undersökning är att hålla patienten vaken

TT on magneettia parempi tuoreen vuodon osoittamiseksi
DT är bättre än magnetundersökning för att påvisa färsk blödning

Vahvasti masentunut potilas kannattaa lähettää neuropsykologille
Det lönar sig att sända en starkt deprimerad patient till en neuropsykolog

Likvorin laktaattipitoisuus laskee bakteerimeningiitissä
Laktathalten i liquor sjunker vid bakteriell meningit

VEP-tutkimusta käytetään näkökenttäpuutosten arvioinnissa
VEP-undersökning används i bedömning av synfältbrist

Tietokonetomografia on magneettia parempi kallonmurtuman osoittamiseksi
Datortomografi är bättre än magnetundersökning för att påvisa skallfraktur

Puhetetapeutin tutkimuksesta ei ole hyötyä vaikean afasian arvioinnissa
Det finns ingen nytta av talterapeutens undersökning vid bedömning av svår afasi

Likvorinäytteessä on normaalisti korkeintaan 3 punasoluja/mm³
Liquorprovet innehåller normalt högst 3 röda blodkroppar/mm³

Denervaatio ei näy EMG-tutkimuksessa
Denervation kan inte ses i EMG-undersökning

Magneetikuvassa likvori voi näkyä valkeana
Liquor kan vara vitt på en magnetbild

Toimintaterapian tärkein tehtävä on ehkäistä neurologisiin sairauksiin liittyviä mielenterveysongelmia
Det är ergoterapins viktigaste uppgift att hindra mentala störningar som är förknippade med neurologiska sjukdomar

Neurobasket

Likvorinäytettä ei saa ottaa ennen kuin on tehty pään TT-tutkimus
Likvorprov får inte tas förrän man har gjort huvudets CT-undersökning

Yksikkökoon kasvu ENMG-tutkimuksessa on merkki denervaatiosta
Förhöjd enhetsstorlek i ENMG är ett tecken på denervation

Aikuisella plexus chorioideuksessa näkyy normaalisti kalkkia
Vid vuxen ses normalt kalk i plexus chorioideus

Aivoinfarktipotilaan kuntoutus aloitetaan useimmiten ensimmäisenä sairaalapäivänä
Rehabilitation av en hjärninfarktpatient påbörjas oftast under has/hennes första dag i sjukhuset

Veretön, keltainen likvori sopii vanhaan SAV:oon
Oblodigt, gult liquor tyder på en gammal SAB

Polyradikuliittipotilaalle kannattaa tehdä päivystyksellinen ENMG diagnoosin varmistamiseksi
Det lönar sig att utföra ENMG på en polyradikulitpatient som jourundersökning för att säkerställa diagnosen

TT-kuvaus on yleensä magneettitutkimusta parempi infarktin osoittamiseksi
Datortomografi är i allmänhet bättre än magnetundersökning när det gäller att påvisa en infarkt

Toimintaterapeutin tutkimus voi paljastaa apraksian
Ergoterapeutens undersökning kan avslöja apraksi

POTILAAN KLIININEN TUTKIMINEN KLINISK PATIENTUNDERSÖKNING

Maseterheijaste voi tulla esiin terveellä aikuisella
Maseterreflexen kan iaktas hos friska vuxna

Myotonia tarkoittaa lihassupistuksen epänormaalia pitkittymistä
Myotoni betyder att muskelkontraktionen blir onormalt förlängd

Internukleaarisessa oftalmoplegiassa katse ei pysy konjugoituneena
Vid internukleär oftalmoplegi hålls blicken inte konjugerad

Oikeakätisen potilaan vasen yläraaja laskeutuu peruskokeessa. Kyseessä on normaali fysiologinen puoliero.
Vänstra armen av en högerhänt patient sjunker vid grundprovet. Det är fråga om normal fysiologisk skillnad mellan de två sidorna.

Silmän epäsuora pupillirefleksi edellyttää n. opticusen ja n. oculomotoriuksen toimintaa
Ögats indirekta pupillreflex förutsätter intakt funktion i n. opticus och n. oculomotorius

Myoklonus on hyvänlaatuinen ilmiö
Myoclonus är ett godartat fenomen

Oikeakätisen potilaan sormi-nenänpää-kokeessa vasen puoli on usein epätarkempi.
Vid finger-nästopp-provet är ofta vänstra sidan inexactare hos en högerhänt patient.

Korneaheijaste tutkitaan oftalmoskoopilla
Kornealreflexen undersökas med oftalmoskop

Klonus liittyy usein epilepsiaan
Clonus förekommer ofta i sammanband med epilepsi

Toispuoleinen mioosi voi johtua sympaattisen hermoston vauriosta
Ensidig mios kan bero på en skada i sympatiska nervsystemet

Vasen yläraaja laskeutuu peruskokeessa, sen tonus on koholla ja jännevenytysheijasteet vilkkaat.
Alaraajojen löydökset ovat normaalit ja symmetriset. Kyseessä voi olla aivoinfarktin jälkitila.
Vänstra armen sjunker vid grundprovet, dess tonus är förhöjt och sentänjningsreflexerna livliga.
Fynd på benen är normala och symmetriska. Det kan vara fråga om eftertillstånd av en hjärninfarkt

Neurobasket

Hoffmanin heijaste on normaalisti negatiivinen
Hoffmanns reflex är normalt negativ

Fibrillaatio on hienojakoista silminhavaittavaa lihaksen värinää
Fibrillation är finfördelad, synbar muskeldarrning

Strabismus voi johtua sympaattisen hermoston vauriosta
Strabismus kan bero på en skada i sympatiska nervsystemet

Vasemman raajaparin voima on alentunut, tonus velto ja jänneheijasteet puuttuvat.
Kyseessä voi ylemmän motoneuronin vaurio.
Kraften i vänstra armen och benet är nedsatt, deras tonus är slapt och sentänjningsreflexerna saknas.
Det kan vara fråga om en skada på övre motoneuronet.

Karotishieronta aiheuttaa normaalisti bradykardian
Carotismassage orsakar normalt bradykardi

Ptoosi voi johtua sympaattisen hermoston viasta
Ptos kan bero på ett fel i sympatiska nervsystemet

Vasen alaraaja on heikko. Peruskokeessa ei havaita laskeutumista ja käsien puristusvoimat ovat normaalit ja symmetriset.
Kyseessä ei voi olla aivoinfarkti.
Vänstra benet är svagt. Vid grundprovet observeras inte sjunkning och händernas kramningskrafter är normala och symmetriska. Det kan inte vara fråga om hjärninfarkt.

Käännät tajuttoman potilaan päätä puolelta toiselle. Katse pyrkii pysymään samassa kohteessa.
Kyseessä on normaali okulokefaalinen heijaste
Du vänder huvudet av en medvetslös patient från en sida till den andra.
Blicken håller på att fastna på samma ändamål. Det är fråga om normal okulokefalisk reflex

Babinskin merkki on normaalisti aikuisella negatiivinen
Babinskis tecken är normalt negativt hos vuxna

Anisokoria on aina patologinen löydös
Anisokori är alltid ett patologiskt fynd

Pronaatio peruskokeessa viittaa lievään proksimaaliseen lihasheikkouteen
Pronation vid grundprovet tyder in på lindrig proximal muskelsvaghet

Molemminpuoleinen kutaaniheijasteiden puuttuminen on aina patologista
Om kutanreflexerna saknas på båda sidor är det alltid patologiskt

Klonus on äärimmilleen kiihtynyt jännevenytysheijaste
Clonus är ett ytterst stimulerad senflexionsreflex

Korneaheijaste edellyttää että kornean pinta on sileä
Korneareflexen förutsätter att korneas yta är jämn

Epäsymmetrinen sormi-nenänpääkoe ei välttämättä merkitse pikkuaivovikaa
Osymmetriskt finger-nästoppprov betyder inte nödvändigt fel på lillhjärnan

Imuheijaste voi tulla esiin dementoituneella potilaalla
Sugreflexen kan förekomma hos en dement patient

Asterixis tarkoittaa äkillistä lihastonuksen menetystä
Asterixis betyder plötslig förlust av muskeltonus

Katseen dyskonjugaatio voi johtua silmälihaksista
Dyskonjugation av blick kan bero på ögonmusklar

Neurobasket

Dysmetria tarkoittaa häiriötä liikelaajuuden arvioinnissa
Dysmetri betyder en störning i uppskattning av rörelsers vidd

Tarttumisheijaste ei saa tulla esiin terveellä aikuisella
Greppreflexen får inte framkomma hos en frisk vuxen

Kaikilla ihmisillä on vapinaa
Alla människor har tremor

Amaurosis on virtsaamishäiriö
Amaurosis är en urineringsstörning

Vasen yläraaja pronatoituu peruskokeessa ja sen jännevenytysheijasteet ovat oikeata vilkkaamat.
Löydös sopii aivoinfarktin jälkitilaan.
Vänstra armen utför pronation vid grundprovet och dess sentänjningsreflexer är livligare än på högra sidan.
Fyndet passar in på eftertillstånd av hjärninfarkt

Negatiivinen Babinskin merkki on tractus corticospinaliksen vaurion merkki
Om Babinskis tecken är negativt tyder det på en skada i tractus corticospinalis

Myokymia on hyvänlaatuinen ilmiö
Myokymi är ett godartat fenomen

Nystagmuksen suunta ilmaistaan sen hitaan komponentin mukaan
Man uttrycker riktingen av nystagmus enligt den långsamma komponenten

Vasen yläraaja fleksoituu peruskokeessa ja sen jännevenytysheijasteet ovat sammuneet.
Löydös sopii aivoinfarktin jälkitilaan.
Vänstra armen utför flexion vid grundprovet och dess sentänjningsreflexer saknas.
Fyndet passar in på eftertillstånd av hjärninfarkt

PÄÄNSÄRKY, HUIMAUUS HUVUDVÄRK, SVINDEL

Tyypilliseen migreeniin voi liittyä ääniherkkyyttä
Ljudkänslighet kan förknippa med typisk migrän

Migreenin ennakko-oireena voi olla voimakas halu syödä
Stark lust att äta kan var ett förhandssymtom av migrän

Trisykliset masennuslääkkeet sopivat jännityspäänsäryn pitkäaikaiseen hoitoon
Trisykliska depressionsmediciner är lämpliga för långvarig behandling av tensionshuvudvärk

Päänsärky on harvoin aivokasvaimen ensi oire
Huvudvärk är sällan det första symtomet av hjärntumör

Tyypillinen migreenipäänsärky on lievää T
ypisk migränhuvudvärk är lindrig

Ärtyisyys voi olla migreenin esioire
Irritering kan vara ett förhandssymtom av migrän

Tulehduskipulääkkeisin voi kehittyä riippuvuus
Man kan utveckla avhängighet på inflammationsvärkmediciner

Äkillinen kova päänsärky ilman tunnettua syytä on aina pään TT-tutkimuksen indikaatio
Plötslig stark huvudvärk utan känd orsak är alltid en indikation av huvudets CT-undersökning

Tyypillisessä migreenikohtauksessa esiintyy pahoinvointia ja oksentelua
Vid typiskt migränanfall förekommer illamående och uppkastning.

Neurobasket

Migreeni esiintyy useimmiten ilman auraa
Migrän förekommer oftast utan aura

Tulehduskipulääkkeistä ei ole hyötyä jännityspäänsäryn hoidossa
Det finns ingen nytta av inflammationsvärkmediciner i behandling av tensionshuvudvärk

Särkylääkkeiden vieroitushoito onnistuu useimmiten hyvin avohoidossa
Avvänning från värkmediciner lyckas oftast bra vid öppen vård

Tyypillinen migreenipäänsärky on sykkivää
Typisk migränhuvudvärkvär pulserande

Migreeniauran tyypillinen näköhäiriö on näkökentän hämärtyminen
Typisk synstörning vid migränaura är skymning på synfältet

Valproaattia voi käyttää migreenin estolääkkeenä
Valproat kan användas som preventivmedicin vid migrän

Trigger-pisteen löytyminen on tyypillistä aurattomassa migreenissä
Fynd av triggerpåäng är typiskt för migrän utan aura

Tyypillinen migreenipäänsärky on tasaista jomotusta
Typisk migränhuvudvärk är jämnt molande

Migreeniauraan voi kuulua puutuminen
Domning kan höra till migränaura

Triptaania voi käyttää migreenin estolääkkeenä TIA-potilaalla
Triptan kan användas som migränprevention hos TIA-patienter

Tyypillinen postpunktionaalinen päänsärky tuntuu vain pystyasennossa
Typisk postpunktionell huvudvärk känns endast i vertikal ställning

Tyypillinen migreenipäänsärky alkaa äkillisesti
Typisk migränhuvudvärk börjar plötsligt

Migreeniaura voi esiintyä ilman seuraavaa päänsärkyä
Migränaura kan förekomma utan följande huvudvärk

Sepelvaltimotautia sairastavalle ei pidä määrätä triptaania
Triptan skall inte föreskrivas åt koronarsjukdomspatienter

Päänsärkypotilaalle tulisi aina tehdä pään TT-tutkimus vakavien syiden poissulkemiseksi
Huvudets CT-undersökning skulle alltid utföras hos huvudvärkpatienter för att utesluta allvarliga orsaker

Tyypillinen migreenipäänsärky lievenee fyysisessä rasituksessa
Typisk migränhuvudvärk lindras vid fysisk ansträngning

Migreeniaura ei kestä yli tuntia
Migränaura varar inte över en timme

Triptaanien vaikutus perustuu mm. serotoniinin välittämään vasokonstriktioon
Triptaners verkan grundar på bl.a. vasokonstriktion förmedlad av serotonin

Sarjoittainen päänsärky (Hortonin oireyhtymä) on useimmiten toispuoleinen
Seriell huvudvärk (Hortons syndrom) är oftast ensidig

Tyypillinen migreenipäänsärky tuntuu ohimoilla
Typisk migränhuvudvärk känns på tinningarna

Neurobasket

Migreeniaura voi ilmetä lihasnykäyksinä
Migränaura kan manifestera som muskelryckningar

Propranololia voi käyttää migreenin estolääkkeenä
Propranolol kan användas som preventivmedicin vid migrän

Runsas särkylääkkeiden käyttö voi aiheuttaa päänsärkyä
Riklig användning av värkmediciner kan förorsaka huvudvärk

Tyypillinen migreenipäänsärky on toispuoleinen
Typisk migränhuvudvärk är ensidig

Migreeniaura voi ilmetä halvausoireena
Migränaura kan manifestera som förlamning

Jännityspäänsärkyyn liittyy usein unihäiriö
Sömnstörning är ofta förknippad med tensionshuvudvärk

Tyypillinen migreenipäänsärky tuntuu takaraivolla
Typisk migränhuvudvärk käns på bakhuvudet

Migreeniaura voi ilmetä puhehäiriönä
Migränaura kan manifestera som talstörning

Jännityspäänsärkyyn liittyy usein arkuutta ohimoilla
Ömhet på tinningarna är ofta förknippad med tensionshuvudvärk

Hyvänlaatuisen asentohuimauksen löydöksiin ei kuulu nystagmus
Nystagmus hör inte till fynd av godartad positionssvindel

Unterbergerin kokeessa potilas valittaa jatkuvaa huimausta mutta kykenee tekemään testin siten että rintamasuunta säilyy. Huimauksen syy on tuskin tasapainojärjestelmässä.
Vid Unterbergers test klagar patienten fortfarande svindel men kan genomföra testen utan att frontriktningen förvaras. Orsaken av svindel är knappast i balanssystemet.

Niska-hartiaseudun lihasjännitys voi aiheuttaa huimausta
Muskelspänning på nack-axelområdet kan orsaka svindel

Akustikusneurinomalle on tyypillistä oireiden äkillinen alku
Akut uppträdande av symptom är typiskt för akustikusneurinom

KIPU SMÄRTA

Nosiseptiivisessa kivussa kipuratojen toiminta säilyy normaalina
Vid nociseptiv smärta håller smärtbanornas funktion sig normal

Allodynia tarkoittaa herkistynyttä kosketustuntoa
Allodyni betyder överkänslig berörningskänsl

Trigeminusneuralgialle on tyypillistä kasvojen tuntopuutos
Brist på ansiktets känsel är typiskt vid trigeminusneuralgi

Morfiinilla ei ole annoskattoa
Det finns ingen maximaldos för morfin

Neuropaattisessa kivussa kipuratojen toiminta säilyy normaalina
Vid neuropatisk smärta håller smärtbanornas funktion sig normal

Hypoestesia tarkoittaa alentunutta tuntoa
Hypoestesi betyder nedsatt känsel

Neurobasket

Arthroosikipu on tyypillinen nosiseptiinen kiputila
Artrrossmärta är ett typiskt nociseptivt smärtstillstånd

Tramadoli on vahva opioidi
Tramadol är en stark opioid

Hermosto inhiboi kipua sekä neuraalisilla että hormonaalisilla mekanismeilla
Nervsystemet inhiberar smärta genom både neurala och hormonala mekanismer

Hyperalgesia tarkoittaa kosketustunnon yliherkkyyttä
Hyperalgesi betyder överkänslighet av beröringänse

Polyneuropatiaan liittyvä kipu on tyypillisesti nosiseptiivisesta kipua
Smärta vid polyneuropati är typiskt nociseptiv smärta

Eri tulehduskipulääkkeiden analgeettisissa tehoissa ei ole oleellisia eroja
Det finns inga väsentliga skillnader i analgetiska effekter av olika opioider

Selkäytimen laskevat radat osallistuvat kivun inhibitioon
Nedgående banor i ryggmärgen deltar i smärtinhibering

Allodynia: normaalisti kivuton ärsyke aiheuttaa kipuaistimuksen
Allodyni: normalt smärtfritt stimulus förorsakar en smärtnimmelse

Aivoinfarktiin voi liittyä neuropaattinen kiputila
Neuropatisk smärtstillstånd kan förekomma vid hjärninfarkt

Neuropaattisen kivun hoidossa voi käyttää epilepsialääkkeitä
Man kan använda epilepsimediciner i behandling av neuropatisk smärta

Masennuslääkkeiden käyttö kiputilailla perustuu endogeenisen kipuinhibition vahvistamiseen
Användning av depressionsmediciner hos smärtpatienter grundar sig på förstärkning av endogenisk smärtinhibition

Neuralgia: Kipu yhden tai useamman hermon hermotusalueella
Neuralgi: Smärta på innerveringsområdet av en eller flera nerver

Vyöruusun jälkeinen kipu on neuropaattinen
Smärtstillståndet efter bältros är neuropatisk

Amitriptyliini on usein hyödyllinen nosiseptiivisen kivun hoidossa
Amitriptylin är ofta nyttig i behandling av nociseptiv smärta

Heijastekipu: Aivot paikallistavat viskeraalisen kivun vastaavalle ihotuntosegmentille
Reflexsmärta: Hjärnan lokaliserar viskeral smärta på motsvarande hudkänselfragment

Neuropaattiseen kipuun voi liittyä sympaattisen hermoston toimintahäiriö
Störning av sympatiska nervsystemet kan förekomma vid neuropatisk smärta

MS-taudissa voi esiintyä neuropaattinen kipu
Neuropatisk smärta kan förekomma vid MS-sjukdom

Trigeminusneuralgian ensisijainen hoito on karbamatsepiini
Det första alternativet i behandling av trigeminusneuralgi är karbamatsepin

Neuropaattisessa kivussa kipuradaston toiminta on aina poikkeavaa
Vid neuropatisk smärta är smärtbanornas funktion alltid onormal

Neuropaattisen kivun lokalisaation on neuroanatomisesti looginen
Lokalisation av neuropatisk smärta är logisk med hänsyn till neuroanatomi

Neurobasket

Postoperatiivinen kipu on neuropaattinen
Postoperativ smärta är neuropatisk

Parasetamoli voi aiheuttaa maksavaurion
Paracetamol kan förorsaka en leverskada

Neuropaattiseen kiputilaan voi liittyä ihon segmentin kylmyys
Kyla på en hudsegment kan förekomma vid neuropatiskt smärtstillstånd

Heijastekivun yhteydessä voi esiintyä lihasspasmi
Muskelspasm kan förekomma i samband med reflexsmärta

Syöpäkipu voi olla sekä nosiseptiivista että neuropaattista
Cancersmärta kan vara både nociseptiv och neuropatisk

Parasetamoli aiheuttaa helposti suolistoverenvuotoja
Paracetamol förorsakar lätt tarmsblödningar

Trigeminusneuralgialle on tyypillistä tuikkiva kasvokipu
Blinkande ansikitssmärta är typisk för trigeminusneuralgi

Kroonisen kivun hoidossa masennuslääkkeistä on hyötyä vain jos kipuun liittyy masennus
I behandling av kronisk smärta är depressionsmediciner till nytta endast om smärtan är kombinerad med depression

Lidokaiinin analgeettinen vaikutus voi kestää useita viikkoja
Analgetisk verkan av lidocain kan vara för flera veckor

Neuropaattiseen kipuun liittyy usein tuntoaistin poikkeava toiminta
Onormal funktion av känselsinnet är ofta förknippad med neuropatisk smärta

Dysestesia on spontaani tai ärsyksen aiheuttama epämiellyttävä tuntemus
Dysestesi är en obehagling känsla, som kan vara spontan eller orsakad av ett stimulus

Iskiaspotilaan kipu voi olla samanaikaisesti neuropaattista ja nosiseptiivista
Ischiaspatientens smärta kan vara samtidigt neuropatisk och nociseptiv

Pitkäaikaisen opioidilääkityksen sivuvaikutuksena esiintyy usein hankalaa ripulia
Som biverkning av långvarig opioidbehandling förekommer ofta besvärlig diarré

Neuropaattinen kipu hoidetaan ensisijaisesti opioideilla
Neuropatisk smärta behandlas i första hand med opioider

TAJUNTA MEDVETANDE

Narkolepsiaan kuuluu nukahtaminen odottamattomassa tilanteessa.
Narkolepsi innehåller somning vid oväntade tillfällen.

Deliriumiin kuuluu usein harhaluuloja.
Felaktiga förmodanden hör ofta till delirium.

Vasovagaalisessa kollapsissa esiintyy usein ennakko-oireita.
Vid vasovagal kollaps förekommer ofta förhandssymtom.

Aivokuolemassa nieluheijaste voi säilyä.
Vid hjärndöd kan svalgreflexen förvaras.

Narkolepsiapotilaan oireisto pahenee voimakkaiden tunnetilojen yhteydessä.
Narkolepsipatientens symtom försämras vid starka känslotillstånd.

Neurobasket

Deliriumissa ei esiinny hallusinaatioita.
Hallusinationer förekommer inte vid delirium.

Vasovagaalisessa kollapsissa voi esiintyä jäykistelyä
Periodisk muskelstelhet kan framkomma vid vasovagal kollaps

Aivokuolleella voi ilmetä raajojen liikkeitä.
Rörelser av extremiteter kan förekomma hos en hjärndöd.

Obstruktiviseen uniapneaoireyhtymään kuuluvat muisti- ja keskittymisvaikeudet
Minnes- och koncentrationssvårigheter hör till syndromet obstruktiv sömnapnea

Delirium = alkoholin aiheuttama sekavuus D
elirium = räddighet orsakad av alkohol

Kohonnut lihastonus on keskushermoston toiminnan merkki
Förhöjt muskeltonus är ett tecken på fungerande centralnervsystemet

Nukensilmäoire tarkoittaa silmien räpyttelyä
Dockögonsymtomet betyder blinkande med ögonen

Uniapneaan kuuluu kuorsaus.
Snarkning här till sömnapnea.

Deliriumin ensisijainen lääkehoito on haloperidoli.
Den förstahands medicinbehandlingen vid delirium är haloperidol.

Jos tunnetun epilepsiapotilaan tajuttomuus pitkittyy kouristuksen jälkeen, hänelle tulee tehdä sekä pään TT-kuvaus että EEG.
Om medvetslöshet efter en kramp hos en känd epilepsipatient förlängas, bör man utföra både CT-undersökning av huvudet och EEG.

Spontaani hengitys säilyy aivokuolleella
Spontan andning förvaras vid hjärndöd

Pienikin alkoholimäärä (2-3 ravintola-annosta) voi aiheuttaa unihäriön.
Även en låg dos av alkohol (2-3 restaurantportioner) kan orsaka sömnstörning.

Pahanlaatuisen neuroleptioireyhtymään kuuluu sekavuuden lisäksi lihasjäykkyyttä.
Förutom räddighet hör muskesstyvhet ofta till malignt neuroleptsyndrom.

Tajuttoman potilaan pupillien puoliero viittaa aivorungon kompressioon
Olika stora pupiller hos en medvetslös patient hänvisar till kompression på hjärnstammen

Aivokuolleen Glasgow Coma Scale-arvo on 3.
Värdet av Glasgow Coma Scale är 3 hos en hjärndöd.

Obstruktivinen uniapnea voi aiheuttaa aamupäänsärkyä.
Obstruktiv sömnapnea kan orsaka morgonhuvudvärk.

Hypoksia voi aiheuttaa deliriumin.
Hypoksi kan orsaka delirium.

Tajuton potilas voi tuntea kipua
En medvetslös patient kan känna smärta

Aivokuolleen pupillit ovat tyypillisesti laajat ja valojäykät.
Pupillerna hos en hjärndöd är typiskt vida och reagerar inte för ljus.

Noin puolella unettomuuspotilaista oire liittyy psykiatriseen häiriöön.
Hos ca. hälften av patienter som lider av sömnlöshet är symtomet förknippad med psykiatrisk störning.

Neurobasket

Maligniin neuroleptioireyhtymään kuuluu usein sekavuuden lisäksi lämmön nousu.
Förutom räddighet hör temperaturstigning ofta till malignt neuroleptsyndrom

Kaikille tajuttomille ei tarvitse tehdä pään TT-kuvausta.
CT-undersökning av huvudet behöver man inte utföra hos alla medvetslösa patienter.

Korneaheijaste säilyy aivokuolleella
Kornealreflexen förvaras hos hjärndöda

Hypersomnia on unen puutteesta johtuva tila
Hypersomni är ett tillstånd som beror av brist på sömn

Delirium = orgaanisen synn aiheuttama akuutti sekavuus
Delirium = akut räddighet orsakad av en organisk faktor

Sulkutilassa (locked in-oireyhtymä) potilas kykenee kommunikoimaan silmillään.
Vid syndromet locked-in kan patienten kommunicera med sina ögon.

Aivokuolemassa kaikki aivorunkoheijasteet ovat poissa.
Vid hjärndöd är alla hjärnstammreflexerna borta.

Suppealla yöpolygrafia voidaan tutkia mm. levottomat jalat-oireyhtymää
Med inskränkt nattpolygrafia kan man undersöka t.o.m. syndrom av oroliga ben

Hyperkalsemia voi aiheuttaa sekavuutta
Hypercalcemi kan orsaka räddighet

Konjugoitu katsedeviaatio oikealle viittaa aina oikean puolen hemisfäarin vaurioon.
Konjugerad deviation av synet till höger tyder alltid på en hemisfärskada på högra sidan.

Aivokuolema tarkoittaa sitä että aivokuoren toiminta on pysyvästi loppunut.
Hjärndöd betyder att funktion av hjärnbarken har oåterkalleligen slutat.

Unenaikainen hengityshäiriö on eräs poikkeavan päiväsytymyksen syy
Andningstörning under sömn är en orsak för onormal daglig trötthet

Deliriumin keskeinen oire on muistin heikkeneminen.
Ett central symtom vid delirium är försvagning av minnet.

Tajuttoman potilaan pupillipuoliero voi johtua n. oculomotoriuksen kompressiosta
Osymmetrisk pupillstorlek hos en medvetslös patient kan bero av kompression av n. oculomotorius

Aivokuolleeksi todetun potilaan hoitoa jatketaan vain jos hän on elinluovuttaja.
Behandling av en hjärndöd försätts bara om patienten är en organdonor.

SENSORISET JA MOTORISET OIREET SENSORISKA OCH MOTORISKA SYMTOM

Negatiivinen näköhäiriö on tyypillinen TIA:lle
Negativ synströrning är typisk för TIA

Tyypillinen akatisiapotilas istuu jäykästi paikallaan
En typisk akatisiapatient sitter stelt på sin plats

Nukahtamisvaiheen myoklonus on normaali ilmiö
Myoklonus vid somningskede är ett normalt fenomen

Brocan alueen vauriosta seuraa tyypillisesti dysartria
En skada på Brocas område leder typiskt till dysartri

Neurobasket

Kipusäikeiden toimintaa voidaan tutkia ENMG:llä
Smärtfibrernas funktion kan undersökas med ENMG

Ataksia on toiminnan ohjauksen häiriö
Ataxi är en störning i att planera och utföra aktiviteter

Dysmetria on heikentynyt kyky viedä esim. sormenpää valittuun kohteeseen
Dysmetri betyder nedsatt förmåga att föra t.ex. fingertoppen till utvalt mål

Apraksia viittaa aina aivokuoren vikaan
Apraxi tyder alltid på ett fel i hjärnbarken

Parestesiapotilaan tuntostatus voi olla normaali
Känslstatus av en parestesipatient kan vara normalt

Apraksia tarkoittaa häiriötä liikekokonaisuuksien suorittamisessa
Apraxi betyder en störning i att utföra motoriska helheter

Dysdiadokkineesi viittaa pikkuaivovikaan
Dysdiadochokines tyder på ett fel i lillhjärnan

Brocan alueen vika ilmenee kyvyttömyytenä ymmärtää puhetta
Ett fel på Brocas område manifesterar sig som oförmåga i att förstå tal

Tuntoraja viittaa selkäytimen sairauteen
Känslgräns tyder på en sjukdom i ryggmärgen

Ataksia voi johtua selkäytimen sairaudesta
Ataxi kan bero på en sjukdom i ryggmärgen

Neuroleptin aiheuttama dystonia voi ilmaantua jo muutaman päivän lääkehoidon jälkeen
Dystoni orsakad av en neuroleptisk läkemedel kan uppkomma redan efter några dagars behandling

Potilas kävelee alaraajat jäykkinä. Tämä sopii MS-tautiin
Patienter går med stela ben. Detta passar in med MS-sjukdom.

Epilepsiassa voi esiintyä näkökentän vääristymiä
Synfältförvriddningar kan förekomma vid epilepsi

Epätarkoituksenmukainen maiskutteleva suun liike sopii tardiiviin dyskinesiaan
Oändamålsänlig smackande munrörelse passar in med tardiv dyskinesi

Potilas nostaa kävellessään toista jalkaansa luonnottoman korkealle. Tämä sopii peroneuspareesiin.
Patienten lyfter andra benet onormalt högt. Detta passar in med peroneusparees.

Apraksia voi ilmetä puheen vaikeutena
Apraxi kan manifesteras sig som talsvårighet

Kivun voimakkuutta mitataan VAS-asteikolla (visual analogue scale)
Smärtans grad mätas med VAS-skalan (visual analogue scale)

Ataksia = hapuilu
Ataxi = famlande

Korean tavallisin syy on pitkäaikainen neuroleptilääkitys
Den vanligaste orsaken för chorea är långvarig neuroleptbehandling

Potilaalta puuttuu myötäliike toisesta yläraajasta. Tämä sopii Parkinsonin tautiin
Medrörelsen saknas i patientens ena arm. Detta passar in på Parkinsons sjukdom

Parestesia tarkoittaa kosketustunnon alenemaa
Parestesi betyder försvagat känselsinne

Neurobasket

Rigiditeetti johtuu tyvitumakevauriosta
Rigiditet beror på skada i basalganglierna

Korea on nopea, epätarkoituksenmukainen liike
Chorea är en rask, oändamålsänlig rörelse

Potilas ei kykene suorittamaan opittuja liikkeitä vaikka motorinen järjestelmä on kunnossa.
Kyse on apraksiasta.
Patienten kan inte utföra inlärda rörelser fastän motoriska systemet är i gott skikt.
Der är fråga om apraxi

Kipua voi mitata objektiivisesti
Smärta kan mätas objektivt

Spastisuus johtuu tyvitumakevauriosta
Spasticitet beror på en skada i basalganglierna

Hemiballismi johtaa aina fertiiliteettiongelmaan
Hemiballismus leder alltid till fertilitetproblem

Potilaalla on konjugoitu katsedeviaatio oikealle. Vika sijaitsee oikeassa frontaalilohkossa
Patienten har konjugerad syndeviation till höger. Felet lokaliserar sig i högra frontalloben

Puutuminen = sensorinen pareesi
Domning = sensorisk pares

Toteat potilaalla ataksian. Tämä sopii MS-tautiin
Du finner ataxi hos en patient. Detta passar in med MS-sjukdom

Nukahtamisen yhteydessä ilmenevä myoklonus viittaa epilepsiaan
Myoklonus vid somning tyder på epilepsi

Leveäraiteinen kävely on tyypillistä alkoholistille
Gång med brett spår är typiskt för en alkoholist

Tyypillinen parestesia: "Ikäänkuin muurahaisia kävelisi iholla"
Typisk parestesi: "Som om myror gick på huden"

Linkkuveitsi-ilmiö kuuluu spastisuuteen
Fältknivfenomenet hör till spasticitet

Myoklonus on yhden tai useamman lihasryhmän nopea supistus
Myoclonus är snabb konstriktion av en eller flera muskelgrupper

Potilaasi ei pysty nostamaan oikeaa yläluomea. Vika voi olla sympaattisessa hermostossa
Din patient kan inte lyfta sitt högra övre ögonlock. Felet kan vara i sympatiska nervsystemet

JUURIOIREET ROTSYNTOM

Kipu säteilee reiden lateraalipinnalta säären yli l-varpaaseen. Tämä sopii S1-juuren vaurioon
Smärtan strålar ut från lårets lateralyta över benet till tån I. Detta passar in med skada på roten S1

Kantapäillä seistessä oikea jalkaterä laskeutuu nopeasti ja patellarefleksi on heikko.
Tämä sopii oikean L4-juuren vaurioon
När patienten står på hälarne sjunker högra fotbladet snabbt och patellareflexen är svag.
Detta passar in med en skada på högra L4-roten

Vilkas Hoffmannin refleksi tulee esille C5-juuren vauriossa
Vid en skada på C5-roten framkommer livlig Hoffmanns reflex

Neurobasket

T1-juuren vauriossa yläraajan tunto säilyy normaalina
Övre extremitetens känsel håller sig normal vid en skada på T1-roten

Hallux-ekstensio on heikko. Tämä sopii L5-juuren vaurioon
Halluxextension är svag. Detta passar in med skada på roten L5

Perianaalirefleksi edustaa tasoja S2-4
Perianalreflexen representerar nivåerna S2-4

C6-juuren kompressio voi aiheuttaa yläraajan radiaalireunaan säteilevän kivun
Kompression av C6-roten kan orsaka smärta som strålar ut till övre extremitetens radialkant

C4-juuren puristus on helppo todeta biceps-refleksin puuttumisena
Klämning av C4-roten är lätt att konstatera som saknande biceps-reflex

Jalkaterän heikentynyt dorsifleksio viittaa S1-juuren vaurioon
Fotbladets försvagad dorsiflexion tyder in på skada på S1-roten

L4-juuren vauriosta johtuu, että potilas ei pysty seisomaan varpaillaan tämän puolen jalalla
Skada på L4-roten leder till oförmåga att stå på tårna på densamma sida

C7-juuren vauriossa triceps-heijaste heikkenee
Tricepsreflexen försvagas vid en skada på C7-roten

M. biceps brachiin voima voi heikentyä C6-juuren vauriossa
Kraften av m. biceps brachii kan försvagas vid en skada på C6-roten

Isovarpaan tuntopuutos sopii L5-juuren vaurioon
Brist på känsel i stortån passar in med en skada på L5-roten

S3-juuren vaurio aiheuttaa peräsuolen sfinktertonuksen heikkenemisen
En skada på S3-roten orsakar försvagning av ändtarmens sfinkertonus

C8-juuren vauriossa nähdään sormifleksioheijasteen vaimentuma
Vid en skada på C8-roten ses försvagad fingerflexionreflex.

Olkavarren ulkorotaatio voi heikentyä C5-juuren vauriossa
Överarmens rotation utåt kan försvagas vid en skada på C5-roten

L5-juurivauriossa patellarefleksi vilkastuu
Patellareflexen blir livligare än normalt vid en skada på L5-roten

Iskiaspotilaan patellarefleksi on aina heikentynyt
Patellareflexen av en patient med ischiassyndrom är alltid försvagad

T1-juuren vaurio voi ilmetä olkavarren mediaalipinnalle säteilevänä kipuna
T1-rotens skada kan yttra sig som smärta som strålar ut till överarmens medialyta.

C3-juuren vaurio ilmenee kaulakipuna
En skada på C3-roten yttrar sig som halssmärta

Presakraalivälin juurikompressio aiheuttaa usein akillesrefleksin puuttumisen
Akillesreflex saknas ofta vid rotkompression i presakrallmellanrummet

Jalkaterän dorsifleksio edustaa L4-juuren toimintaa
Fotbladets dorsiflexion representerar funktion av L4-roten

C3-juuren kompressio voi aiheuttaa hengitysvaikeuksia
Kompression på C3-roten kan orsaka andningssvårigheter

Neurobasket

T1-juuren vaurion aiheuttama kipu ei säteile yläraajaan
Smärta orsakad av en skada på T1-roten strålar inte till övre extremiteten

Laséguen koe mittaa lähinnä L5-juuren puristusta
Laségués prov mätar närmast klämning av L5-roten

Perianaalinen tuntopuutos voi johtua S1-juuren vauriosta
Brist på känsel i perianalområdet kan bero på en skada på S1-roten

C5-juuren vauriossa yläraajan kohotus sivulle voi heikentyä
Höjning av övre extremiteten till sido kan försvagas vid en skada på C5-roten

C8-juuren puristus voi aiheuttaa pikkusormeen säteilevän kivun
Klämning av C8-roten kan orsaka smärta som strålar ut till lillfingret

Kernigin koe mittaa lähinnä L5-juuren puristusta
Kernigs prov mätar närmast klämning av L5-roten

Jalkaterän heikko dorsifleksio viittaa S1-juuren vaurioon
Fotbladets svag dorsiflexion tyder in på en skada på S1-roten

Olkapään profiili voi olla epäsymmetrinen pitkäaikaisen C5-juurivaurion vuoksi
Axelprofilen kan vara osymmetrisk på grund av långvarig skada på C5-roten

C8-juuren vauriossa kipu voi säteillä keskisormeen
Smärtan vid en skada på C8-roten kan stråla ut till långfingret

L5-juuren vauriossa nähdään positiivinen Babinskin merkki
Vid en skada på L5-roten ser man positivit Babinskis tecken

Tuntopuutos jalkaterän lateraalireunassa sopii S1-juuren vaurioon
Brist på känsel på fotbladets lateralkant passar in med en skada på S1-roten

C4-juuren puristuksen aiheuttama kipu ei säteile yläraajaan
Smärta orsakad av en klämning av C4-roten strålar inte till övre extremiteten

C6-juuren vaurio voi aiheuttaa yläraajan koukistuksen heikkoutta
En skada på C6-roten kan orsaka svaghet i flexion av övre extremiteten

Patellarefleksi puuttuu tai heikkenee L4-juuren vauriossa
Patellareflexen saknas eller är försvagad vid en skada på L4-roten

Sfinktertonus heikkenee L5-juuren vauriossa
Sfinktertonus försvagas vid en skada på L5-roten

C3-juuren vaurio voi johtaa heikentyneeseen hartian nostovoimaan
En skada på C3-roten kan leda till försvagad kraft i axelhöjning

Kipu säteilee hartiaan C5-juuren vauriossa
Smärtan strålar ut till axeln vid en skada på C5-roten

KOHTAUSOIREET ANFALLSSYMTOM

Epileptinen poissolokohtaus voi kestää vain muutamia sekunteja
Ett epileptiskt frånvarooanfall kan vara bara några sekunder

Kohtauksellinen huimaus on tyypillistä akustikusneurinomalle
Svindel som uppträder anfallsvis är typiskt för acusticusneurinom

Kardiogeenisessä huimaukskohtauksessa ei yleensä ole neurologisia puutosoireita
Ett kardiogent svindelanfall innebär vanligen inga neurologiska bortfallssymtom

Neurobasket

Näköhäiriö ilman seuraavaa päänsärkyä ei voi olla migreeniä
Synstörning utan följande huvudvärk kan inte vara migrän

Kouristuskohtaus merkitsee aina epilepsiaa
Ett krampfall betyder alltid epilepsi

Ohimenevä huimauskohtaus voi johtua kaularankaviasta
Ett tillfälligt svindelanfall kan bero på ett fel i nackraden

Kohtauksellinen parestesia voi olla MS-taudin oire
Anfallsvis parestesi kan vara ett symtom av MS-sjukdom

Hypoglykemia voi aiheuttaa äkillisen sekavuustilan
Hypoglycemi kan orsaka akut råddighet

Katsedeviaatio voi olla epilepsian merkki
Bickdeviation kan vara ett tecken på epilepsi

Menieren tautiin kuuluu tyypillisesti kohtauksellinen kuulon aleneminen
Anfallsvis sänkning av hörsel hör till typisk Menieres sjukdom

Kohtauksellinen kaikkien raajojen kouristus tajunnan säilyessä normaalina viittaa psykogeeniseen mekanismiin
Anfallsvis uppträdande kramp av alla extremiteter med normalt medvetande tyder in på en psykogen mekanism

Kouristelu on tavallista aivoiskemian alkuvaiheessa
Krampning är vanlig i tidigt skede av hjärniskemi

Epämiellyttävä tunne ylävatsalla voi olla temporaalielepilepsian oire
En obehaglig känsla på övre buken kan vara ett symtom av temporalepilepsi

Kaularankaperäiseen huimaukseen ei yleensä liity nystagmusta
Nystagmus är vanligen inte förenad med svindel som har sitt ursprung i halsraden

Alaraajojen voiman äkillinen pettäminen tajunnan säilyessä viittaa aivoverenkiertohäiriöön
Akut förlust av kraft i nedre extremiteterna medan medvetandet blir normalt tyder in på störning i hjärncirculation

Psykogeenisessä tajuttomuuskohtauksessa pupillit eivät yleensä laajene
Vid ett psykogent medvetslöshet blir pupillerna vanligen inte vida

Temporaalielepilepsian esioireena voi ilmetä pelkotila
Ett räddsletillstånd kan vara ett förhandssymtom av temporalepilepsi

Menieren taudin kohtaus kestää tyypillisesti muutaman sekunnin
Anfallet vid Menieres sjukdom varar typiskt några sekunder

Vasovagaaliseen kollapsiin saattaa liittyä raajojen rytmisiä liikkeitä
Rytmiska rörelser av extremiteter kan förekomma med vasovagal kollaps

Hajuaversio voi olla migreenioire
Luktaversion kan vara ett migränsymtom

Nystagmus voi olla epilepsian oire
Nystagmus kan vara ett symtom av epilepsi

Kaikki pään asennosta riippuva huimaus ei ole hyvänlaatuista asentohuimausta
Inte all svindel som beror på huvudets ställning är godartad positionssvindl

Kohtauksellinen päänsärky on tavallinen TIA-oire
Anfallsvis huvudvärk är ett vanligt TIA-symtom

Neurobasket

Optikusneuriitti aiheuttaa usein kohtauksellisen näön heikkenemisen
Opticusneurit orsakar ofta anfallsvis synförsämring

Kohteen näkyminen normaalia suurempana tai pienempänä voi olla epilepsiaoire
Om målet syns större eller mindre än normalt, kan det vara fråga på ett epilepsisymtom

Menieren taudin kohtaus voi kestää muutaman tunnin
Ett anfall vid Menieres sjukdom kan vara några timmar

Kalpeus on tyypillinen prekollapsioire
Blekhet är ett typiskt prekollapssymtom

Toisen alaraajan voiman äkillinen pettäminen tajunnan säilyessä viittaa aivoverenkiertohäiriöön
Akut förlust av kraft i ena benet medan medvetandet blir normalt tyder in på störning i hjärncirculation

Näkö- tai kuuloharha voi olla epilepsiaoire
Syn- eller hörselhallucination kan vara ett epilepsisymtom

Paniikkihäiriökohtaukseen liittyy usein nystagmus
Nystagmus är ofta förenat med ett panikstörninganfall

Vasovagaalisessa tajuttomuuskohtauksessa verenpaine on yleensä matala
Vid ett vasovagalt medvetlöshetsanfall är blodtrycket vanligen lågt

Ihon pistely sopii hyperventilaatiokohtauksen oireeksi
Stickning på huden stämmer in som ett symtom av hyperventilationsanfall

Jäykistynyt asento voi olla epilepsian oire
Stelnad ställning kan vara ett symptom av epilepsi

Paniikkihäiriöön liittyy usein kiertohuimaus
Roterande svindel är ofta förenad med panikstörning

Potilas puree usein kieleensä vasovagaalisessa kollapsissa
Vid vasovagal kollaps biter patienten ofta på sin tunga

Hikoilukohtaus voi olla epilepsian oire
Ett svättningsanfall kan vara ett epilepsisymtom

Dysfasia voi olla epilepsiaoire Dsfasi kan vara ett epilepsisymtom

Kohtauksellinen huimaus voi johtua pikkuaivojen TIA:sta
Anfallsvis uppträdande svindel kan bero på TIA i lillhjärnan

Molempien yläraajojen kohtauksellinen puutuminen johtuu useimmiten lihasjännityksestä
Anfallsvis domning av båda övre extremiteter beror oftast på muskelspänning

Muutaman sekunnin näönhämärryskohtaus toisessa silmässä on useimmiten aivoverenkiertohäiriön merkki
Ett anfall med svartnande i ett öga som varar några sekunder är oftast ett tecken på en störning i hjärncirculation

AIVOHERMO-OIREET HJÄRNNERVSSYMTOM

Potilaalla on homonyymi hemianopia. Vian täytyy olla näköradassa kiasman takapuolella
Patienten har homonym hemianopi. Felet måste lokalisera i synbanan bakom chiasma

Nielurefleksi mittaa n. glossopharyngeuksen toimintaa
Svalgreflexen undersöker funktionen i n. glossopharyngeus

Kieli devioi jos n. hypoglossus ei toimi kunnolla
Tungan devierar om n. hypoglossus inte funktionerar normalt

Neurobasket

Ptoosi voi johtua n. facialis vauriosta
Ptos kan bero på en skada i n. facialis

Korneaheijaste vaatii n. trigeminuksen ja n. facialis yhteistoimintaa
Kornealreflexen kräver samverkan mellan n. trigeminus och n. facialis

Ptoosi voi johtua n. oculomotoriuksen vauriosta
Ptos kan bero på en skada i n. facialis

Potilas kuulee äänet epämiellyttävän voimakkaina ja hänen makuaistinsa on puutteellinen. Tämä sopii n. facialis vikaan.
Patienten hör ljuden obehagligt starkt och hans/hennes smakkänsel är bristfällig. Detta stämmer in på ett fel i n. facialis

Silmän suora pupillireflesi voi toimia vaikka epäsuora puuttuisikin
Ögats direkta pupillreflex kan vara intakt även om den indirekta saknas

N. facialis vaurio voi ilmetä syljenerityksen vähenemisenä
En skada på n. facialis kan yttra sig som minskning av spottutsöndring.

Täydellisessä n. oculomotoriuksen vauriossa vaurionpuoleinen silmä on mioottinen
Vid en fullständig skada av n. oculomotorius är ögat på skadans sida miotiskt

Sentraalisessa facialispareesissa otsanrypistys ei onnistu symmetrisesti
Vid central facialis pares lyckas rynkning av pannan inte symmetriskt

N. abducensin toimintahäiriö voi johtua a. carotis internan aneurysmasta
Funktionsstörning av n. abducens kan bero på aneurysm av a. carotis interna

Toispuoleinen hemisfäärin vaurio ei voi aiheuttaa vaurion puoleisen suupielen roikkumista
Ensidig skada på hemisfärnivån kan inte orsaka sänkning av mungipan på skadans sida

Potilaan oikea silmä liikkuu normaalisti kaikkiin suuntiin. Vasemmalle sivulle katsoessaan hän ilmoittaa näkevänsä kohteen kahtena. Kyseessä on vasemman puolen abdukenshalvaus.
Patientens högra öga rör sig normalt till alla riktningar. Patientens meddelar att han/hon ser målet dubbelt då han/hon tittar åt vänstra sidan. Det är fråga på abducensförlamning på vänstra sidan.

Perifeerinen facialispareesi aiheuttaa suupielen roikkumisen ja kyvyttömyyden rypistää otsaa kasvojen vastakkaisella puolella
Periferisk facialis pares orsakar sänkning av mungipan och oförmåga att rynka pannan på motsatta sidan av ansiktet

Vasemman silmän abdukenshalvauksessa kaksoiskuvien etäisyys pienenee katseen kääntyessä vasemmalle
Vid vänstra ögats abducens pares minskar avståndet mellan dubbelbilder, då blicket vänder åt vänster

N. facialis halvauksessa kasvojen tunto on alentunut
Vid förlamning av n. facialis är ansiktets känsel nedsatt

N. oculomotoriuksen täydellisessä vauriossa katse kääntyy alas lateraalisesti
Vid en fullständig skada av n. oculomotorius vänder blicket lateralt och nedåt

Potilaan oikea suupieli roikkuu, otsanrypistys onnistuu hyvin, makuaisti toimii normaalisti eikä kuulossakaan ole mitään vikaa. Kyseessä on simulaatio
Patientens högra mungipa sänker, rynkning av pannan lyckas bra, smakkänsel fungerar normalt och det finns inget fel på hörseln. Det är fråga om simulation

Tyypillisessä n. trochlearin vauriossa potilas pyrkii kompensoimaan vian pitämällä päätään vinossa
Vid en typisk skada av n. trochlearis försöker patienten kompensera skadan genom att hålla huvudet i sned ställning

Potilaan toinen silmä on täysin sokea. Siinä tulee silti näkyä epäsuora valoreaktio.
Patientens andra öga är fullständigt blind. Indirekta ljusreaktionen skulle dock framträda i det.

Jos hemisfäärin leesio aiheuttaa keskiviivan sivusiirtymän, havaitaan tyypillisesti vaurion puolella laaja pupillin
Om en lesion på hemisfärnivån orsakar förflyttning av medellinjen åt sidan, upptäcker man typiskt en vid pupill på skadans sida

Neurobasket

Äänen käheys sopii n. vaguksen toispuoleiseen vaurioon
Heshet i ljudet passar in med en ensidig skada av n. vagus

AIVOVERENKIERTOHAIRIÖT HJÄRNCIRCULATIONSSTÖRNINGAR

Aivoverenkierron itsesääätely (autoregulaatio) = kallonsisäisten valtimoiden paine pysyy vakiona.
Självregulation (autoregulation) av hjärncirculation = trycket i intrakraniala ådror håller sig konstant.

Jos potilas lopettaa tupakoinnin, hänen riskinsä saada aivoverenkiertohäiriö on saavuttanut tupakoimattoman henkilön riskin 5 vuoden kuluttua.

Om patienten slutar rökning, har hans/hennes risk att få hjärncirculationsstörning nått den risk som en person som inte rökar har.

TIA voi ilmetä ylaraajan heikkoutena.
TIA kan manifestera sig med svaghet i övre extremitet.

TIA:n jälkeinen suojauslääkitys on yleensä elinikäinen.
Skyddsmedicinering efter TIA används i allmänhet för livslängden.

Embolinen aivoinfarkti voi ilmaantua akuutin sydäninfarktin yhteydessä.
En embolisk hjärninfarkt kan utvecklas i samband med akut hjärtinfarkt.

Tuore aivoinfarkti näkyy yleensä paremmin magneettikuvassa kuin TT-kuvassa.
Akut hjärninfarkt syns i allmänhet bättre i magnetundersökning än i datortomografi.

Aivoinfarktipotilaan verenpainetta 180/100 mmHg ei ole tarvetta laskea.
Om blodtrycket av en hjärninfarktpatient är 180/100 mmHg, finns det inget behov att sänka det.

Aivoinfarktin harvinainen syy on vaskuliitti.
En sällsynt orsak av hjärninfarkt är vaskulit.

Kohonnut veren hiilidioksidiosapaine lisää aivojen verenkiertoa.
Höjt deltryck av koldioxid i blodet ökar hjärncirculation.

ASA on hyödyksi aivoverenkiertohäiriöiden primaaripreventiossa.
ASA är av nytta i primärprevention av hjärncirculationsstörningar.

Kaulasuonten ultraäänitutkimus suoritetaan kaikille TIA-potilaille
Ultraljudundersökning utförs för alla TIA-patienter

TIA ilmenee usein molempien silmien täydellisenä näön menetyksenä.
TIA manifesterar sig ofta med totalt förlorande av syn i båda ögonen.

Voimakas kaulavaltimon ahtauma altistaa emboliselle aivoinfarktille.
Stark trånghet av halsådern exponerar för embolisk hjärninfarkt.

Aivoinfarkti näkyy aina pään TT-kuvassa.
Hjärninfarkt syns alltid på en CT-bild.

Aivoinfarktin ensisijainen hoito on hepariini.
Behandling av hjärninfarkt är i första hand heparin.

Aivoinfarktista voi toipua täysin oireettomaksi.
Man kan tillfriskna helt symtomlös efter hjärninfarkt.

Kiihtynyt neuronien toiminta jollakin aivoalueella lisää verenkiertoa tasaisesti kaikkialla aivokudoksessa.
Stimulerad neuronfunktion på ett visst hjärnområde ökar circulation jämnt överallt i hjärnvävnaden.

Liikunnan puute on itsenäinen aivoverenkiertohäiriöiden riskitekijä.
Brist på motion är en självständig riskfaktor av hjärncirculationsstörningar.

Neurobasket

TIA ilmenee usein toisen silmän näön menetyksenä
TIA manifesterar ofta som förlorat syn i ett öga

TIA näkyy magneettikuvassa.
TIA observeras i magnetbild.

Aivoinfarkti on harvinainen migreenin komplikaatio
Hjärninfarkt är en sällsynt komplikation av migrän

Aivoinfarktin liuotushoitoa harkitaan jos antikoagulanttihoito ei tehoa
Man betraktar trombolysbehandling av hjärninfarkt om antikoagulantbehandling inte är effektiv

Aivoinfarktin kuolleisuus on lisääntymässä länsimaissa.
Mortalitet av hjärninfarkt håller på att ökas i västra länder.

Aivoinfarkti johtaa kuolemaan useimmiten ödeemasta johtuvan kohonneen kallonsisäisen paineen vuoksi.
Hjärninfarkt dödar oftast på grund av ödem som leder till högt intrakraniellt tryck.

Iskeemistä aivokudosta ei voida enää pelastaa.
Iskemisk hjärnvävnad kan man inte längre räddas.

Tupakointi on subaraknoidaalivuodon riskitekijä.
Rökning är en riskfaktor av subaraknoidalblödning.

Vaikka aivoverenkiertohäiriön oireisto väistyy 24 tunnin kuluessa, potilas tarvitsee aina jatkotutkimuksia
Även om symtom på hjärncirculationsstörning försvinner inom 24 timmar, behöver patienten alltid närmare undersökningar

TIA edellyttää aina lääkehoitoa.
TIA förutsätter alltid medicinbehandling.

Alaraajan laskimotromboosi johtaa usein emboliseen aivoinfarktiin. Venös trombos i benet leder ofta till embolisk hjärninfarkt.

Aivoinfarktipotilaan hengitysvajaus lisää aivojen turvotusta.
Bristsfällig andning av en hjärninfarktpatient ökar hjärnödem.

Aivoinfarktipotilaista yli puolet kuolee infarktin seurauksiin ensimmäisen kuukauden kuluessa.
Över hälften av hjärninfarktpatienter dör i följd av infarkten inom den första månaden.

Akuutti subduraalivuoto näkyy TT-kuvassa tummana sirppinä.
En akut subduralblödning syns i datortomografi som en mörk skära.

Nopealla hoidolla voidaan rajoittaa aivoinfarktin kokoa.
Genom snabb behandling kan man begränsa storleken av en hjärninfarkt.

Potilaan anamneesissa on TIA-kohtaukseen sopivat oireet.
Useimmiten määrät pysyvän ASA-hoidon vaikka neurologinen status on normaali.
Patientens anamnes innehåller symptom som påtyder TIA-anfall.
Oftaset bestämmer du bestämmer livslång behandling med ASA, fastän neurologiskt status är normalt.

TIA saa kestää enintään 24 tuntia. TIA får vara högst 24 timmar.

TIA ei yleensä jätä havaittavaa aivovauriota.
TIA lämnar i allmänhet ingen upptäcktbar hjärnskada.

Aivoinfarktiin voi liittyä verenvuotoa aivokudokseen.
Blödning i hjärnvävnaden kan uppkomma i samband med hjärninfarkt.

Ajan myötä pienet aivoinfarktimuutokset voivat hävitä TT-kuvasta.
Vid tiden kan små hjärninfarktförändringar försvinna från CT-bilden.

Neurobasket

Aivoinfarktin turvotus on pahimmillaan joitakin päiviä infarktin alkamisesta.
Ödem i samband med hjärninfarkt är värst några dagar efter infarktens uppkomst.

SAV-epäilyssä likvoritutkimus tehdään vasta TT-kuvauksen jälkeen.
Vid misstanke på subaraknoidal blödning utförs liquorundersökning först efter datortomografin.

Aivoinfarkti jättää aina pysyvän vaurion aivokudokseen
Hjärninfarkt lämnar alltid en stadig skada i hjärnvävnaden

Voit määrätä dipyridamolia tai klopidogreeliä ASA-yliherkälle potilaalle aivoverenkiertohäiriön sekundaaripreventioon
Du kan bestämma dipyridamol eller klopidogrel som sekundärprevention av hjärncirculationsstörning hos en patient s om är allergisk mot ASA

TIA voi ilmetä hemipareesina
TIA kan yttra sig som hemipares

TIA-diagnoosia ei voi tehdä pelkän anamneesin perusteella
Diagnosen TIA kan inte ställas enbart på grund av anamnes

Aivoinfarkti voi olla oireeton
Hjärninfarkten kan vara symtomlös

Akuutin aivofarktin hoitoon liitetään yleensä beetasalpaaja
Betablockare tas i bruk i allmänhet vid akut hjärninfarkt

Aivoinfarktissa seerumin CK-arvo nousee useimmiten.
CK-värdet i serum stiger oftast vid hjärninfarkt

Kookas takakuopan aivoinfarkti aiheuttaa aivojen herniaation
En stor hjärninfarkt i bakre gropen orsakar hjärnans herniation

Kohonnut verensokeri on hyödyksi aivoverenkierron häiriössä, koska se varmistaa neuronien glukoosin saannin vaurioalueella.
Höjd blodsocker är av nytta vid hjärncirculationsstörningar, då det försäkrar att neuronen får tillräckligt glukos på det skadade området.

Määrää välittömästi statiinilääkityksen, jos toteat TIA-potilaalla kohonneen kolesteroliarvon.
Du bestämmer omedelbart statinbehandling, om du finner ett förhöjt kolesterolvärde hos en TIA-patient.

TIA voi ilmetä tunnistamishäiriönä.
TIA kann yttra sig som störning i igenkännande.

Jos TIA-potilaan oireisto on täysin normalisoitunut, riittää kun aloitetaan sekundaaripreventiivinen lääkehoito
Om en TIA-patients symtom har fullständigt blivit normala, räcker det om man påbörjar sekundärpreventiv medicinering.

Aivoinfarkti voi johtua kaularangan väännöstä
Hjärninfarkt kan uppstå vid vridande av halsryggraden

Tuore aivoinfarkti näkyy epätarkkarajaisena harventuma-alueena TT-kuvassa.
I DT-bilden syns akut hjärninfarkt som ett område av minskad täthet med oskarpa gränser.

Aivoinfarktin kuntoutus aloitetaan vuotovaaran takia vasta kuukausi infarktin jälkeen.
Rehabilitation efter hjärninfarkt inleds först efter en mån*ad på grund av blödningsrisk.

Viikon vanha subaraknoidaalivuoto ei näy kuvassa mutta voidaan havaita likvorista.
Subaraknoidalblödning som har skett för en vecka sedan syns inte i TT-bilden men kan upptäckas i liquor.

Vaurioituneella aivoalueella autoregulaatio ei toimi ja verenkierto määräytyy perfuusiopaineen (keskivaltimopaine miinus kallonisäinen paine) perusteella.
På skadat hjärnområde fungerar autoregulation inte och hjärncirculation bestäms av perfusionstryck (medeltryck in ådror minus intrakranialtryck).

Neurobasket

Suosittelet aivoinfarktista toipuneelle potilaalle alkoholin käytön lopettamista.
Du rekommenderar att patienten som har tillfrisknat efter en hjärninfarkt slutar använda alkohol.

TIA voi ilmetä puhehäiriönä.
TIA kan yttra sig som talstörning.

TIA:n lääkehoito voi olla ASA, dipyridamoli, klopidogreeli tai varfariini.
Medicinbehandling av TIA kan innehålla ASA, dipyridamol, klopidogrel eller varfarin.

Embolinen aivoinfarkti voi ilmaantua rytmihäiriön yhteydessä.
En embolisk hjärninfarkt kan utvecklas i samband med rytmstörning.

Useimmissa aivoinfarkteissa TT on riittävä päivystyksellinen kuvantamistutkimus.
Vid flesta hjärninfarkter är CT en tillräcklig radiologisk jourundersökning.

Aivoinfarktipotilas on immobilisoitava 10 päivän ajaksi.
Hjärninfarktpatienten måste immobiliseras för 10 dagar.

Syvä aivoverenvuoto vuoto on aina fataali
En djup blödning i hjärnvävnaden är alltid fatal

Systeminen hypoksia vähentää aivoverenkiertoa.
Systemisk hypoksi minskar hjärncirculation.

Kehoitat aivoinfarktista toipunutta potilasta luopumaan seksistä.
Du rekommenderar att patienten som har tillfrisknat efter en hjärninfarkt avstår från sex.

TIA on aivoinfarktin riskitekijä.
TIA är en riskfaktor av hjärninfarkt

TIA voi ilmetä muistihäiriönä.
TIA kan yttra sig som minnestörning.

Aivoinfarkti voi johtua huumeiden käytöstä.
Hjärninfarkt kan bero på användning av droger.

Jos aivoinfarkti ei näy TT-kuvassa, on syytä epäillä diagnoosia.
Om hjärninfarkt inte ses på CT-bilden, finns det orsak att misstänka diagnosen.

Aivoinfarktin jälkeen autolla ajaminen on pysyvästi kielletty.
Efter hjärninfarkt är det fast förbjudet att köra bil.

Aivoverenvuodon vuoksi immobilisoidulle potilaalle voi antaa pienen annoksen minihepariinia tromboosin estämiseksi.
Man kan ge en liten dos av miniheparin som trombosprofylax åt en patient som är immobiliserad efter hjärnblödning.

Aivot sietävät 50 % vähennyksen verivirtauksessa ilman pysyviä vaurioita.
Hjärnan tål 50 % minskning i blodcirculation utan stadiga skador.

Suosittelet TIA-potilaallesi kaulavaltimoahtauman kirurgista hoitoa, jos stenoosi on yli 60%.
Du rekommenderar Din TIA-patient kirurgisk behandling av trångheten in halsådern, om stenosen är mer än 60%.

TIA voi ilmetä äkillisenä alaraajojen voiman pettämisenä tajunnan säilyessä.
TIA kan yttra sig som akut förlust av kraft i ben medan medvetandet förvaras.

Samalla potilaalla voi olla kaksi erilaista TIA-oiretta.
En patient kan ha två olika TIA-symtom.

Isku kaulalle voi johtaa aivoinfarktiin.
Ett slag på halsen kan leda till hjärninfarkt.

Neurobasket

Vanha aivoinfarkti näkyy TT-kuvassa tyypillisesti tarkkarajaisena tummana alueena.
En gammal hjärninfarkt syns i CT-bilden typiskt som ett mörkt område med skarpa gränser.

ASA:sta ei ole hyötyä aivoinfarktipotilaalle kun vaurio on jo tapahtunut.
Det finn ingen nytta av ASA åt en hjärninfarktpatient, då skadan har redan skett.

Epiduraalivuoto on usein hengenvaarallinen
En epiduralblödning är ofta livsfarlig

KESKUSHERMOSTON INFEKTIOT INFEKTIONER AV CENTRALA NERVSYSTEMET

Bakteerimeningiittiä epäiltäessä antibioottihoito aloitetaan ennen kuin likvoritutkimuksen vastaukset on saatu
Vid misstanke på bakteriell meningit inledas antibiotikabehandling redan innan man hunnit få svar på liquorundersökning

Kortisonia ei pidä antaa bakteerimeningiitin akuuttivaiheessa.
Kortison bör inte ges i akutskedet av bakteriell meningit.

Lieväoireinenkin virusmeningiittipotilas hoidetaan sairaalassa
Även om en virusmeningit ger endast lindriga symptom bör patienten tas in på sjukhus.

Borrelioosi voi aiheuttaa dementiaa
Borrelios kan förorsaka demens

Tuberkuloosi on eräs myeliitin aiheuttaja
Tubekulos är en orsak av myelit

Tuberkuloosimeningiitissä likvorin leukosyytit ovat mononukleaarisia
Vid tuberkulös meningit är leukocyterna in liquor mononukleära

Meningiittipotilaan Lasegue voi olla positiivinen
Lasegue kan vara positiv hos en patient med meningit

Asikloviiri ei tehoa kaikkiin enkefaliittia aiheuttaviin viruksiin Acyklovir är inte effektivt mot alla virus som orsakar encefalit

Aikuisista herperenkefaliittipotilaista noin puolet toipuu täysin
Ca. hälften av vuxna patienter med herpesenkefalit tillfrisknar fullständigt

Virusmeningiittipotilaalle jää yleensä neuropsykologinen vajaus
Virusmeningit orsakar vanligen en bestående neuropsykologisk skada

Bakteerimeningiitin antibioottihoitoon liitetään deksametasoni
Vid bakteriell meningit kombineras antibiotikabehandlingen med dexametason

Borrelioosi voi ilmetä meningiittinä
Borrelios kan manifesteras sig som meningit

Enkefaliitti diagnosoidaan aina EEG:n perusteella
Encefalit diagnostiseras alltid på grund av EEG-undersökning

Bakteerimeningiitin ensisijainen hoito on III polven kefalosporiini, jos etiologia on tuntematon
Det första alternativet i behandling av bakteriell meningit är tredje generationens kefalosporin, om etiologin är okänd.

Virusmeningitin oireena voi olla pelkkä päänsärky
Virusmeningit kan ha bara huvudvärk som symptom

Borrelioosi voi aiheuttaa fakialispareesin
Borrelios kan orsaka facialispares

Eräs tuberkuloosi neurologinen ilmentymä on meningiitti
En neurologisk manifestation av tubekulos är meningit

Neurobasket

Virusmeningiitissä likvorin leukosyytit ovat mononukleaarisia
Vid virusmeningit är leukocyterna in liquor mononukleära

Meningiittipotilaalla ei välttämättä ole niskajäykkyyttä
Vid meningit observeras inte nödvändigt nackstyvhet

Asikloviiri ei tehoa HIV-encefaliittiin
Acyklovir är effektivt mot HIV-encefalit

Herpesenkefaliitti vaurioittaa vain ohimolohkoa
Herpesenkefalit skadar bara temporalloben

Virusmeningiitin alkuvaiheessa likvorin solumäärä voi olla normaali
Vid virusmeningit kan mängden celler vara normal i början

KESKUSHERMOSTON KASVAIMET TUMÖRER AV CENTRALA NERVSYSTEMET

Aivokasvain voi ilmetä hemipareesina
Hjärntumör kan manifesteras sig som hemipares

Staasipapillan puuttuminen poissulkee aivokasvaimen
Om stasapill saknas är hjärntumör utesluten

Hitaasti kasvava astrozytoma (gradus I) voidaan parantaa pysyvästi
Astrocytom som växer långsamt (gradus I) kan botas permanent

Rintasyöpä metastasoi harvoin aivoihin
Bröstcancer sänder sällan metastas till hjärnan

Aivokasvain aiheuttaa yleensä tensiopäänsärkyä
En hjärntumör orsakar i allmänhet tensionhuvudvärk

Hypofyysadenooma voi aiheuttaa bitemporaalisen näkökenttäpuutoksen
Hypofysadenom kan förorsaka bitemporal defekt i synfältena

Meningeoma kannattaa yleensä leikata, koska se kasvaa kuitenkin hitaasti
Det lönar sig att operera meningeom, då det växer i alla fall långsamt

Aivokasvaimen aiheuttama staasipapilla voi olla toispuoleinen
Stasapill förorsakad av en hjärntumör kan vara ensidig

Gliooma on yleisin aikuisten aivokasvain
Gliom är den allmännaste hjärntumören hos vuxna

Aivokasvain voi ilmetä käyttäytymishäiriönä
Hjärntumör kan manifesteras sig som rubbningar i uppförandet

Aivokasvaimen aiheuttamaa kohonnutta kallonsisäistä painetta kannattaa hoitaa deksametasonilla
Förhöjt intrakraniellt tryck orsakad av en hjärntumör lönar det sig att behandla med dexametason

Aivokasvain voi aiheuttaa aivoinfarktin
Hjärntumör kan orsaka hjärninfarkt

Aivokasvain voi olla hyvänlaatuinen mutta silti tappaa
En hjärntumör kan vara godartad men döda i alla fall

Staasipapilla on aina aivokasvaimen merkki
Stasapill är alltid ett tecken på en hjärntumör

Neurobasket

Aivokasvain on poissuljettava jos päänsärkypotilaalla on tuore poikkeava neurologinen statuslöydös
En hjärntumör måste uteslutas om en patient vid huvudvärk har ett nytt onormalt neurologiskt statusfynd

Magneettikuva voi paljastaa >2 mm:n suuriset aivokasvaimet
Magnetbilden kan avslöja hjärntumörer som är >2 mm till storlek

EPILEPSIA EPILEPSI

Epilepsia-kohtaus voi johtua enkefaliitista
Epilepsianfall kan bero av encefalit

Epilepsia voi ilmetä sormen toistuvana nykimisenä
Epilepsi kan yttra sig som upprepande knyckande av ett finger

Pysyvä epilepsialääkitys aloitetaan ensikouristuksen jälkeen aina
Bestående epilepsimedicerering påbörjas alltid efter det första krampanfallet

Epilepsian lääkehoito keskeytetään raskauden ajaksi
Medicereringen vid epilepsi avbryts vid inträffad graviditet

Kouristuksen ilmenevä status epilepticus on hengenvaarallinen
Status epilepticus som yttrar sig som kramper är livsfarligt

Epilepsia-kohtauksen aikana potilaaseen ei saada kontaktia
Under epilepsianfall får man ingen kontakt med patienten

Epilepsialääkitys lopetetaan varovasti jos uusia kohtauksia ei tule kuukauden kuluessa
Medicinbehandling av epilepsi slutas försiktigt om nya anfall inte uppkommer inom en månad

Epilepsian kirurginen hoito on aiheellinen silloin kun lääkkeet eivät auta ja epilepsian syytä ei löydy
perusteellisissa tutkimuksissa
Kirurgisk behandling av epilepsi är indicerad om mediciner inte hjälper och man inte hittar orsak till epilepsi
trots grundliga undersökningar

Television katsominen voi provosoida epileptisen kohtauksen
Ett epileptiskt anfall kan provoceras av att patienten tittar på TV

Hajuelämys voi kuulua ohimolohkoepilepsian alkuoireisiin
Luktupplevelse kan höra till tidiga symtom av temporalepilepsi

Epilepsian lääkehoito voi tapahtua lamotrigiinilla
Medicereringen vid epilepsi kan vara lamotrigin

Epilepsia ei välttämättä estä yksityistä autolla ajoa
Epilepsi hindrar inte nödvändigt privat bilkörning

Aivovamma voi aiheuttaa epilepsian vuosia vamman jälkeen
Hjärntrauma kan orsaka epilepsi flera år efter skadan

De javu-ilmiö on osa temporaalielepsiaa
Fenomenet deja vu är en del av temporalepilepsi

Kouristuksen ensisijainen lääke on fenytoiini i.v.
Kramperna behandlas i första hand med fenytoin i.v.

Epilepsiapotilaan EEG on aina poikkeava
EEG av en epilepsipatient är alltid onormal

Degeneratiivinen aivosairaus ei aiheuta epilepsiaa
Degenerativ hjärnsjukdom orsakar inte epilepsi

Neurobasket

Poissaolokohtauksen aikana potilaan tasapaino usein säilyy
Under ett frånvarofall bibehålls patientens balans ofta

Kouristuksen ensisijainen lääke on diatsepaami i.v.
Kramperna behandlas i första hand med diatsepam i.v.

Yli tunnin pitkittynyt kouristus aiheuttaa pysyviä aivovaurioita
Förlängd kramp som varar över en timme orsakar ständiga hjärnskador

Aivoinfarktin aiheuttama epilepsia ilmenee yleensä kuukauden kuluessa
Epilepsi orsakad av hjärninfarkt yttrar sig i allmänhet inom en månad

Epätarkoituksenmukainen käyttäytyminen (esim. riisuutuminen keskellä päivää)
voi olla osa psykomotorista epilepsia-kohtausta
Inadekvat beteende (t.ex. patienten klär av sig mitt på dagen) kan vara en del av ett psykomotoriskt epilepsianfall

Epilepsiapotilaasi valittaa kaksoiskuvia. Ne voivat johtua karbamatsepiinin yliannoksesta.
Din epilepsipatient klagar över dubbelbilder. De kan förorsakas av för hög dos av karbamatsepin

Epilepsiapotilaan raskaus tulee keskeyttää kohonneen epämuodostumariskin vuoksi
Graviditet av en epilepsipatient måste avbrytas på grund av ökad risk för deformiteter

Menigneooma ei aiheuta epilepsiaa; sen sijaan pahanlaatuiset aivokasvaimet aiheuttavat usein
Meningeom orsakar inte epilepsi; i stället orsakar maligna hjärntumörer det ofta

Monimuotoisessa kohtauksessa tajunta hämärtyy
Vid ett komplicerat anfall sjunker medvetandet

Epilepsiapotilaan lääkeainepitoisuuden seuranta voi tapahtua terveystieteiden keskuksessa
Följning av epilepsipatientens läkemedelkoncentration kan hända i hälsovårdcentralen

Jos kuorma-autonkuljettajalla todetaan epilepsia, hän ei voi jatkaa ammatissaan
Om en lastbilchaufför får diagnosen epilepsi, kan han inte fortsätta i sitt yrke

N. puolella aikuisten epilepsioista syytä ei tiedetä
I ca. hälften av epilepsifall hos vuxna är orsaken okänd

Normaali EEG poissulkee epilepsian
Normal EEG utesluter epilepsi

Okskarbatsepiini aiheuttaa hyponatremiaa
Oxkarbatsepin orsakar hyponatremi

GM-kohtauksen mentyä ohi voi ajaa autoa 6 tunnin oireettomuuden jälkeen
Man får köra bil när ett GM-anfall har gått förbi om man blir symtomlös för 6 timmar

Status epilepticus menee yleensä itsestään ohi
Status epilepticus locknar i allmänhet av sig själv

Kaikki epilepsia-kohtauksen tyypit voivat yleistyä
Alla typer av epilepsianfall kan generalisera

Kaikki epilepsialääkkeet aiheuttavat maksaentsyymien induktiota
Alla epilepsimediciner orsakar induktion av leverensymer

Epilepsiapotilaasi on hyvässä hoitotasapainossa ja haluaa tulla raskaaksi. Epilepsialääkitys jatkuu.
Din epilepsipatient har god vårdbalans och vill bli gravid. Epilepsimedicineringen fortsätts.

Valvominen provosoi usein epilepsiapotilaan kohtauksen
Vakande provocerar ofta anfall hos en epilepsipatient

Neurobasket

Partiaalinen monimuotoinen epilepsia-kohtaus: tajunta ei hämääry
Partiellt komplicerat epilepsianfall: medvetandet sjunker inte

Pysyvä epilepsialääkitys aloitetaan ensikohtauksen jälkeen. jos on syytä olettaa että kohtaus toistuu
Bestående epilepsimedicingering påbörjas, om det finns orsak att anta att anfallet skall upprepa

Epilepsia estää ammattimaisen autolla ajon
Epilepsi förhindrar att köra bil yrkesmässigt

MS

MS-diagnoosi edellyttää kohonnutta IgG-indeksiä
Diagnosen MS förutsätter förhöjt IgG-index

MS-taudin oireisto voi pahentua jatkuvasti
Symtomen av MS-sjukdom kan försämra ständigt

Kiihtynyt jänneheijaste voi olla MS-taudin oire
Accelaredad senreflex kan vara ett symtom på MS-sjukdom

MS-potilaan magneettitöydökset voivat olla normaalit
Magnetfynd av en MS-patient kan vara normala

Hemianopia on usein MS:n ensi oire
Hemianopi är ofta ett första symtom på MS

MS-potilaan spastisuutta voi hoitaa titaanidiinilla
Spasticitet av en MS-patient kan behandlas med titsanidin

MS-tautia ei voida poissulkea magneettitutkimuksella
MS-sjukdomen kan inte uteslutas med magnetundersökning

Kortisonihoito aloitetaan heti diagnoosin varmistuttua
Behandling med kortison inledas så snabbt man har en säker diagnos

Takajuosteen toimintahäiriö voi olla merkki MS-taudista
Störning i funktion av bakre funiculi kan vara ett tecken på MS-sjukdom

Infektio altistaa MS-taudin pahenemisvaiheelle
En MS-patients infektionssjukdom ökar risken för ett försämringsskov

Kortisonihoito parantaa taudin pitkäaikaisennustetta
Behandling med kortison förbättrar sjukdomens prognos på lång sikt

Lähes kaikilla MS-potililla on virtsarakon toimintahäiriöitä
Nästan alla MS-patienter har störningar i urinbläsans funktion

MS-potilaan tila voi olla normaali vuosia ensivaiheen jälkeen
En MS-patients tillstånd kan vara normalt för flera år efter det första skovet

MS-potilaan impotenssia voi hoitaa sildenafililla
En MS-patients impotens kan behandlas med sildenafil

MS voi aiheuttaa kognitiivisia häiriöitä MS kan orsaka kognitiva störningar

Optikusneuriitti on usein MS-oire Opticusneurit är ofta ett symtom på MS

MS-potilas tarvitsee lausunnon työkyvyttömyyttä varten heti diagnoosin varmistuttua
En MS-patient behöver ett utlåtande för arbetsförmåga så snart diagnosen är säker

Neurobasket

MS voi aiheuttaa spastisuutta
MS kan orsaka spasticitet

MS-tauti aiheuttaa aina myeliinivaurioita
MS-sjukdom förorsakar alltid myelinskador

Tyypillinen ensioire on amaurosis fugax
Ett typiskt förstsymtom är amaurosis fugax

Tyypillinen MS-taudin magneettilöydös on periventrikulaarinen valkea läiskä
En periventrikulär ljus fläck är ett typiskt magnetfynd vid MS-sjukdom

MS-diagnoosi voidaan asettaa, vaikka likvori ja magneettilöydös ovat normaalit
Diagnosen MS kan ställas, även om liquor och magnetundersökning är normala

Kortisonihoito nopeuttaa MS-taudin pahenemisvaiheen paranemista
Kortisonbehandling leder till snabbare förbättring av MS-sjukdomens försämringsskov

Ataksia voi olla MS-oire
Ataxi kan vara ett MS-symtom

Aikaisemmin terveellä potilaalla on ensimmäinen optikusneuriitti. Hänelle voidaan asettaa MS- diagnoosi
En tidigare frisk patient har sin första opticusneurit. Diagnosen MS kan ställas åt honom/henne

Kaikille potilaille joilla on varma MS-diagnos, aloitetaan beetainterferonihoito
Behandling med betainterferon påbörjas åt alla patienter som har en säker MS-diagnos

Alaraajojen pistely ja normaali tuntostatus sopii MS-tautiin
Stickning på nedre extremiteter och normalt känselstatus passar in med MS-sjukdom

MS-diagnoosin varmistuttua potilas yleensä kirjoitetaan eläkkeelle
Efter diagnosen MS har blivit försäkrad skrivs patienten i allmänhet på pension

Parestesia on tavallinen MS-oire
Parestesi är ett vanligt symtom på MS

MS-plakki voi sijaita selkäytimessä
Ett MS-plaque kan ligga i ryggmärgen

YLEISSAIRAUKSIIN LIITTYVÄT NEUROLOGISET ONGELMAT NEUROLOGISKA PROBLEM I SAMBAND MED ALLMÄNSJUKDOMAR

Sokeritauti voi aiheuttaa abdukenspareesin
Sockersjuka kan orsaka abducenspares

Polymyalgia rheumatica-potilaan päänsäryn syynä voi olla temporaaliarteriitti
Temporalarterit kan var orsak till huvudvärk hos en patient med polymyalgia rheumatica

Hypotyreoosi voi aiheuttaa polyneuropatian
Hypotyreos kan orsaka polyneuropati

Hypoglykemia voi aiheuttaa kouristuksia
Hypoglycemi kan orsaka kramper

Hypokalsemia voi aiheuttaa kouristuksia
Hypocalcemi kan orsaka kramper

Hyponatremia voi aiheuttaa kouristuksia
Hyponatremi kan orsaka kramper

Neurobasket

Maksakoomaa voi arvioida EEG:n perusteella
Man kan bedöma levercoma på grund av EEG

Hyponatremian liian nopea korjaaminen voi johtaa valkean aineen vaurioon
För snabb korrektion av hyponatremi kan leda till en skada på vita hjärnsubstans

Hypertyreosissa esiintyy lihasheikkoutta ja lihasten särkyä
Muskelsvaghet och smärta i musklarna förekommer vid hypertyreos

Diabetes voi aiheuttaa mononeuropatian
Diabetes kan orsaka mononeuropati

LIKEHÄIRIÖT MOTORISKA STÖRNINGAR

Parkinson-potilaalla on usein ilmeiden köyhyyttä
Parkinsonpatienten har ofta rimliga miner

Parkinsonin taudissa hoito kannattaa aloittaa riittävän suurella levodopa- annoksella jotta oireet pysyvät pois
Det lönar det sig att påbörja behandlingen med tillräckligt stora doser levodopa så att symtomen hålls borta

Parkinsonin taudin tyypillinen vapina on lepovapinaa
Typisk skakning vid Parkinsons sjukdom är viloskakning

Asterixis on äkillinen lyhytaikainen tonuksen menetys
Asterixis är plötslig, kortvarande förlust av tonus

Asennon hallinta ei yleensä ole ongelma Parkinson-potilaalle
Kontroll av ställning är i allmänhet inte ett problem för Parkinsonpatienten

Parkinsonin taudissa levodopahoidon aikana ilmenevä jäykkyys on yllääkityksen merkki
Vid Parkinsons sjukdom är styvhet under pågående behandling med levodopa ett tecken på överdosering

Essentielli vapina on periytyvää
Essentiell tremor är ärftlig

Parkinsonin taudin lääkkeitä ei ole hyötyä levottomien jalkojen hoidossa
Det är ingen nytta av läkemedel av Parkinsons sjukdom i behandling av oroliga ben

Parkinsonin taudin diagnoosi edellyttää että muut parkinsonismin syyt on poissuljettu
Diagnosen Parkinsons sjukdom förutsätter att andra orsaker av parkinsonism är uteslutna

Parkinsonin taudin lääkkeet voivat aiheuttaa harhaisuutta
Mediciner av Parkinsons sjukdom kan förorsaka hallucinationer

Intentionovapina viittaa pikkuaivovikaan
Intentionsskakning tyder in på fel i lillhjärnan

Levottomien jalkojen hoitoon kannattaa käyttää dopamiiniagonistia
Det lönar sig att använda dopaminagonist som behandling av oroliga ben

Parkinsonin taudin diagnoosi asetetaan magneettitutkimuksen perusteella
Diagnosen Parkinsons sjukdom ställs på grund av magnetundersökning

Vastikään diagnosoidun Parkinsonin taudin hoitoon käytetään mieluiten dopamiiniagonistia
Som behandling av nyligen diagnostiserad Parkinsons sjukdom används hellst dopaminagonister

Intentionovapina yleensä pahenee raajan lähestyessä kohdetta
I allmänhet blir intentionsskakning värre då extremiteten närmar sig målet

Neurobasket

Parkinsonpotilaan tyypillinen vapina on aktiovapinaa
Parkinsonpatientens typisk skakning är aktionssskakning

Hammasratarigiditeetin puuttuminen sulkee pois Parkinsonin taudin
Brist på tandhjulrigiditet uteslutar Parkinsons sjukdom

Parkinsonin taudissa COMT-estäjää ei pidä käyttää samanaikaisesti levodopan kanssa
Vid Parkinsons sjukdom bör en COMT-inhibitor inte användas samtidigt med levodopa

Intentioniovapina johtuu tyvitumakeviasta I
ntentionsskakning beror på ett fel i basalganlierna

Botuliinitoksiinia käytetään dystonian hoidoksi
Botulinustoxin används som behandling av dystoni

Potilas ei tahdo päästä tuolista ylös. Tämä sopii Parkinsonin tautiin
Det är svårt för patienten att stiga upp från stolen. Detta passar in på Parkinsons sjukdom

Levodopaa ja dopamiiniagonisteja voi käyttää samanaikaisesti Parkinsonin taudin hoidossa
Levodopa och dopaminagonister kan användas samtidigt i behandling av Parkinsons sjukdom

Alkoholistin vapina on tyypillisesti ns. kolmen hertsin vapinaa
Skakning hos en alkoholist är typiskt sk. tre herz skakning

Essentiellia vapinaa voi hoitaa beetasalpaajalla
Essentiell skakning kan behandlas med betablockare

Parkinsonin taudin tyypillinen löydös on roikkuvat silmäluomet
Ett typiskt fynd vid Parkinsons sjukdom är hängande ögonlock

Parkinsonin taudin hoidossa levodopan kanssa ei kannata käyttää dopamiiniagonisteja
I behandling av Parkinsons sjukdom lönar det sig inte att använda dopaminagonister tillsammans med levodopa

Essentielli vapina voi ilmetä toistuvana pään nyökyttelynä
Essentiell skakning kan yttra sig som upprepande nickning av huvudet

Vapina voi olla ortostaattinen oire
Skakning kan vara ett ortostatiskt symtom

Parkinsonin taudin diagnoosi asetetaan useimmiten kliinisen kuvan perusteella
Diagnosen Parkinsons sjukdom ställs oftast på grund av den kliniska bilden

Parkinsonpotilaan dyskinesiat ovat yleensä ylilääkityksen merkki
Dyskinesi hos en Parkinsonpatient är i allmänhet ett tecken på överdosering

Parkinson-potilaan vapinaa hoidetaan ensisijaisesti beetasalpaajalla
Skakning hos en Parkinsonpatient behandlas i första hand med betablockare

Essentiaalinen vapina pahenee sosiaalisesti jännittävissä tilanteissa
Essentiell skakning blir sämre vid socialt spännande tillfällen

Parkinsonin taudissa tonus on usein koholla. Kyseessä on rigiditeetti.
Vid Parkinsons sjukdom är tonus ofta förhöjt. Det är fråga om rigiditet.

Pitkäaikaisen levodopahoidon ongelma on suuret tilavaihtelut
Ett problem vid långvarig levodopabehandling är stor variation i tillståndet

Essentielli vapina voi ilmetä kaularangan toistuvana edestakaisena rotaationa
Essentiell skakning kan yttra sig som upprepande rotation av halsraden fram och tillbaka

Neurobasket

Potilaan vapinatyyppin selvittäminen perustuu ENMG-tutkimukseen
Utredning av patientens skakningstyp grundar sig på ENMG undersökning

N. 1/3 Parkinsonin tautia sairastavista potilaista dementoituu sairauden loppuvaiheessa
Ca.1/3 av patienter med Parkinsons sjukdom blir dementa i sjukdomens slutskede

Levodopa otetaan yleensä yhtenä annoksena aamulla
Levodopa tas i allmänhet som en dos på morgonen

Alkoholistin tyypillinen löydös on hidas alaraajavapina
Ett typiskt fynd hos en alkoholist är långsam skakning i nedre extremiteter

Ataksia voi johtua selkäytimen sairaudesta
Ataxi kan bero på en sjukdom i ryggmärgen

ALKOHOLIN JA HUUMEIDEN AIHEUTTAMAT NEUROLOGISET ONGELMAT NEUROLOGISKA PROBLEM ORSAKADE AV ALKOHOL OCH DROGER

Alkoholideliriumiin kuuluu usein agitaatio
Agitation förenas ofta med alkoholdelirium

Amfetamiini voi aiheuttaa myeliitin
Amfetamin kan orsaka myelit

HIV:n eräs neurologinen seuraus on dementia
En neurologisk följd av HIV är demens

Alkoholikouristuksen jälkeen kannattaa uusien kouristusten ehkäisyksi aloittaa epilepsialääke
Efter en alkoholorsakad kramp lönar det sig att påbörja epilepsimedicinering som prevention av nya kramper

Pitkäaikainen alkoholinkäyttö näkyy usein TT-kuvassa leventyneinä pikkuaivovuorteina
Långvarig alkoholbruk ser man ofta i DT-bilden som utvidgade lillhjärnsulcus

Amfetamiini voi aiheuttaa aivoinfarkin
Amfetamin kan orsaka hjärninfarkt

Raskaudenaikainen kohtuullinen alkoholinkäyttö voi aiheuttaa epämuodostumia
Måttlig alkoholbruk under graviditet kan orsaka malformationer

Alkoholin aiheuttamia aivomuutoksia ei voi havaita TT-kuvassa
Förändringar orsakad av alkohol kan inte observeras på DT-bild

Alkoholinkäyttö on SAV:n riskitekijä
Alkoholbruk är en riskfaktor för SAB

Heroinimyrkytys voi aiheuttaa epileptisen kohtauksen
Heroinintoxication kan orsaka ett epileptiskt anfall

Alkoholimyopia ilmenee tavallisesti lievänä lihasheikkoutena
Alkoholmyopati manifesterar sig vanligen som lindrig muskelsvaghet

Pitkäaikainen alkoholinkäyttö näkyy pään TT:ssä ensimmäiseksi aivokuoren atrofiana
Långvarig alkoholobruk ses på huvudets DT först som hjärnbarkens atrofi

Alkoholinkäyttö ei ole aivoverenkiertohäiriöiden riskitekijä
Alkoholbruk är inte en riskfaktor för hjärncirculationsstörningar

B12-vitamiinin puute johtaa Wernicken enkefalopatiaan
Brist på vitamin B12 leder till Wernickes encefalopati

Neurobasket

Amfetamiini voi aiheuttaa aivoinfarktin
Amfetamin kan orsaka hjärninfarkt

SELKÄYTIMEN SAIRAUDET SJKUDOMAR AV RYGGMÄRGEN

Täydellinen selkäydinvaurio tasolla L2 aiheuttaa atonisen rakon
Fullständig ryggmärgskada på nivån L2 orsakar atonisk urinblåsa

Täydellinen selkäydinvaurio tasolla L5 ejakulaatiohäiriön mutta erektio voi toimia
Fullständig ryggmärgskada på nivån L5 förorsakar ejakulationsstörning men erektion kan funka

Guillain-Barrén oireyhtymässä tehdään plasmafereesi jos gammaglobuliinihoito ei auta
Vid syndromet Guillain-Barré utföras plasmaferes om gammaglobulinbehandling inte hjälper

Erektio edellyttää S2-S4-tason parasympaattisen hermoston toimintaa
Erektion förutsätter funktion av det parasympatiska systemet på nivåerna S2-S4

Cauda equina-oireyhtymässä rakon toiminta yleensä säilyy
Vid cauda equina-syndromet bevaras i allmänhet urinblåsans funktion

Polyradikuliitissa likvorin leukosyyttien määrä on yleensä normaali
Vid polyradikulit är antalet leukocyterna i liquor i allmänhet normalt

Polyradikuliitissa on aina lihasheikkoutta
Vid polyradikulit förekommer alltid muskelsvaghet

Polyradikuliitin aiheuttaja voi olla influenssavirus
Orsaken av polyradikulit kan vara influensavirus

Tyypillisessä polyradikuliitissa jänne-refleksit ovat heikentyneet tai sammuneet
Senreflexerna är försvagade eller borta vid typisk polyradikulit

Lieväoireista alkuvaiheen polyradikuliittia voi seurata terveyskeskuksen vuodeosastolla
Polyradikulit i tidigt skifte och med lindriga symtom kan observeras på hälsocentralens vårdavdelning

Vain pieni osa polyradikuliittipotilaista toipuu täysin
Endast få polyradikulitpatienter tillfrisknar fullständigt

ÄÄREISHERMOSTON SAIRAUDET SJKUDOMAR AV PERIFERISKA NERVSYSYSTEMET

Hermovamman jälkeen aksonin regeneraationopeus on n. 1 cm/vrk
Efter en nervskada regenererar axonet med en hastighet av ca 1 cm/dygn

N. ulnariksen vaurio aiheuttaa interosseusatrofiaa
En skada på N. ulnaris orsakar interosseusatrofi

Pinsettiote mittaa spesifisti N. medianuksen toimintaa
Pinsettgreppet mäter specifikt funktion av N. medianus

Sormien huono saksiliike sopii n. medianuksen vaurioon
Försämrad saxrörelse i fingrarna passar in på en skada i n. medianus

Rannekanavaoireyhtymän (= karpaalikanava-) syynä voi olla raskaus
Karpaltunnel-syndromet kan bero på graviditet

I-III sormien huono fleksio viittaa n. medianuksen vaurioon
Dålig flexion av fingrarna I-III tyder på skada in n. medianus

Neurobasket

Meralgia paresthetica on n. peroneus superficialiksen pinnetila
Meralgia paresthetica beror på att n. peroneus superficialis råkat i kläm

Peroneuspareesissa potilas kykenee nousemaan normaalisti varpailleen
Vid peroneuspares kan patienten stå på tårna normalt

Diabeettinen neuropatia voi ilmetä rintakipuna
Diabetisk neuropati kan yttra sig som bröstsmärta

Diabeettinen neuropatia voi ilmetä kaksoiskuvina
Diabetisk neuropati kan yttra sig som dubbelbilder

N. tibialiksen vauriossa jalkaterä roikkuu ja läpsyy kävellessä
Vid skada på n. tibialis hänger fotbladet och klappar vid gång

Tavallisin diabeettinen neuropatian muoto on etenevä
Den vanligaste formen av diabetisk neuropati är progredierande

Polyneuropatian yleisin syy on MS-tauti
Den allmännaste orsaken av polyneuropati är MS-sjukdom

Polyneuropatia voi aiheuttaa lihasheikkoutta
Polyneuropati kan orsaka muskelsvaghet

Polyneuropatia aiheuttaa tyypillisesti yöllistä jalkojen särkyä
Polyneuropati orsakar typiskt nattlig benvärk

Sykloporiini aiheuttaa usein polyneuropatian
Syklosporin förorsakar ofta polyneuropati

Erytromysiini aiheuttaa usein polyneuropatiaa
Erytromycin orsakar ofta polyneuropati

Alkoholistin polyneuropatia voi johtua alkoholista tai disulfiraamista
Polyneuropati hos en alkoholist kan bero på alkohol eller disulfiram

Reumapotilas voi saada lääkityksestään polyneuropatian
En reumapatient kan få polyneuropati på grund av sin läkemedelbehandling

LIHAKSEN JA HERMO-LIHASLIITOKSEN SAIRAUDET MUSKELSKUKDOMAR OCH SJUKDOMAR AV NERV-MUSKEL???

Myasthenia gravis on autoimmuunitauti
Myasthenia gravis är en autoimmunsjukdom

Rabdomyolyyysi voi johtua voimakkaasta fyysisestä rasituksesta
Rabdomyolys kan berå på stark fysisk ansträngning

Rabdomyolyyysissä CRP nousee mutta seerumin CK-arvo on normaali
Vid rabdomyolys stiger CRP men CK-värdet i serum stannar normalt

Amyotrofinen lateraaliskleroosi on lihassairaus
Amyotrofisk lateralskleros är en muskelsjukdom

Polymyalgia rheumatica liittyy usein temporaaliarteriittiin
Polymyalgia rheumatica förknippas ofta tillsammans med temporalarterit

Myasthenia gravis-potilailla on useimmiten asetyylkoliinireseptorivasta-aineita
Patienter med myasthenia gravis har oftast antikroppar mot acetylkolinreceptor

Neurobasket

Myasthenia gravis-oireisto lievenee tymuksen poiston seurauksena
Symtom av myasthenia gravis förbättras efter resektion av thymus

Myasteniapotilaan oireet pahenevat tyypillisesti iltaa kohti
Symtom av en myasthenipatient blir typiskt svårare mot kväll

Myasteniapotilas ei saa käyttää pyridostigmiiniä
En patient med myasthenia gravis får inte använda pyridostigmin

MUISTIHÄIRIÖT MINNЕСТÖRNINGAR

Alzheimerin tauti on suurella todennäköisyydellä poissuljettu jos MMSE-pisteet ovat 29
Alzheimers sjukdom är utesluten med stor sannolikhet om MMSE-poängen är 29

Yli puolella Suomen dementiapotilaista on Alzheimerin tauti
Över hälften av Finlands demenspatienter har Alzheimers sjukdom

Vaskulaariselle dementialle on tyypillistä hippokampuksen atrofia
Typiskt för vaskulär demens är atrofi av hippocampus

Kolinesteraasijäähoidon aloittaa neurologi tai geriatri
Behandling med kolinesterasinhäitor inleds av en neurolog eller geriater

Vaikeata Alzheimerin tautia ei kannata hoitaa kolinergisillä lääkkeillä
Svår Alzheimers sjukdom lönas inte att behandla med kolinergiska läkemedel

Korkea koulutustaso ei suojaa Alzheimerin taudilta
Hög skolningsnivå skyddar inte mot Alzheimers sjukdom

Vaskulaariseen dementiaan liittyy usein kävelyhäiriö
Störning i gång ses ofta i samband med vaskulär demens

Muistihäiriöpotilaan kävelyn ja virtsanpidätyksen vaikeus sopii normaalipaineiseen hydrokefalukseen
Gångsvårigheter och nedsatt förmåga att hålla urin hos en minnestörningspatient passar in med hydrocefalus med normalt tryck

Alzheimerin tauti aiheuttaa hippokampuksen atrofiaa usein jo varhaisvaiheessa
Alzheimers sjukdom förorsakar atrofi i hippocampus ofta redan i tidiga skedet

N. 10%:lla dementiapotilaista on sekä Alzheimerin tauti että vaskulaarinen dementia
Ca. 10% av demenspatienter har både Alzheimers sjukdom och vaskulär demens

Vaskulaarinen dementia pahenee tavallisesti portaittain
Vaskulär demens progredierar vanligen stegvis

Creutzfeldt-Jakobin tauti on prionitauti
Creutzfeldt-Jakobs sjukdom är en prionsjukdom

90% dementioista johtuu Alzheimerin taudista tai serebrovaskulaarisista syistä
Ca. 90% av demens beror på Alzheimers sjukdom eller cerebrovaskulära orsaker

Lievä kognitiivinen heikentyminen voi johtaa Alzheimerin tautiin
Lindrig kognitiv försvagning kan leda till Alzheimers sjukdom

Aivoverenkiertohäiriöihin liittyy suuri dementian riski
Hjärncirculationsstörningar är förknippade med stor risk för demens

Lääkehoito pysäyttää Alzheimerin taudin etenemisen
Läkemedelbehandling stoppar progress av Alzheimers sjukdom

Neurobasket

Alzheimerin taudissa hippocampukset ja amygdala-tumakkeet atrofoituvat
Det uppkommer atrofi av hippocampus och amygdala vid Alzheimer sjukdom

Alzheimerin taudin varhaisvaiheen toteamisessa neuropsykologinen tutkimus on tärkeää
För tidig diagnos av Alzheimers sjukdom är neuropsykologisk undersökning viktig

Vaskulaariseen dementiaan ei yleensä liity paikallisia neurologisia puutosoireita
Lokala neurologiska bortfallssymtom ses vanligen inte i samband med vaskulär demens

Toteat potilaalla borreliosisin aiheuttaman dementian. Antibioottihoito kannattaa aloittaa.
Du finner demens orsakad av borrelios hos din patient. Det lönar sig att påbörja antibiotikabehandling

Alzheimerin taudissa kertyy aivoihin seniilejä plakkeja ja neurofibrillkimppuja
Senila plaque och neurofibrillbuntar akkumuleras i hjärnan vid Alzheimers sjukdom

Alzheimerin taudissa käytöshäiriöt ilmenevät ennen muistihäiriötä
Vid Alzheimers sjukdom förekommer störningar i beteende före minnestörningar

Magneettikuva on usein normaali vaskulaarisessa dementiaassa
Magnetbilden är ofta normal vid vaskulär demens

Radiologisesti havaittu aivoatrofia merkitsee aina että potilaalla on dementia
Radiologiskt upptäckt hjärnatrofi betyder alltid att patient har demens

Oppimisvaikeus on tyypillinen Alzheimerin taudin ensioire
Inlärningssvårighet är ett typiskt första symtom av Alzheimers sjukdom

Estrogeeni suojaa Alzheimerin taudilta
Estrogen skyddar mot Alzheimers sjukdom

Hippokampus on useimmiten atrofoitunut vaskulaarisessa dementiaassa
Hippocampus är oftast atrofiskt vid vaskulär demens

Aivoverenkiertohäiriöt altistavat vaskulaariselle dementiaalle
Störningar i hjärncirculation exponerar för vaskulär demens

Alzheimerin tauti etenee yleensä portaittain
Alzheimers sjukdom progredierar vanligen stegvis

Alzheimerin taudin alkuvaiheeseen liittyy usein kävelyhäiriö
Störning i gång ses ofta i samband med tidigt skede av Alzheimers sjukdom

Kognitiivisen oireiston alku on nopeampi vaskulaarisessa dementiaassa kuin Alzheimerin tautiin liittyvässä dementiaassa
Början av kognitiva symtom är snabbare vid vaskulär demens än vid demens av Alzheimers sjukdom

Depressioon liittyvä muistihäiriö useimmiten lievä eikä johda dementiaan
Minnestörning i samband med depression är oftast lindrig och leder inte till demens

Alzheimerin taudissa todetaan tyypillisesti paikallisia neurologisia puutosoireita
Vid Alzheimers sjukdom konstaterar man typiskt lokala neurologiska bortfallssymtom

Lähisuvussa oleva dementia lisää henkilön riskiä saada Alzheimerin tauti
Demens i nära släktingar ökar en persons risk att insjukna i Alzheimers sjukdom

Valkeaan aineeseen rajoittunut iskeeminen vaurio ei johda vaskulaariseen dementiaan
En iskemisk skada som är begränsad till vita substans leder inte till vaskulär demens

Likvorikierron häiriö voi johtaa dementiaan
Störning i liquorcirculation kan leda till demens

Neurobasket

Hippokampuksen atrofia havaitaan vasta Alzheimerin taudin myöhäisvaiheessa
Atrofi av hippocampus observeras först i senskede av Alzheimers sjukdom

Alzheimerin taudille on tyypillistä oireiden tasainen paheneminen
Jämn progress av symtom är typiskt för Alzheimers sjukdom

Tupakointi on vaskulaarisen dementian riskitekijä
Tobakrökning är riskfaktor för vaskulär demens

Vaskulaariselle dementialle ominainen radiologinen löydös on laaja-alainen valkean aineen degeneraatio
Ett radiologist fynd typiskt för vaskulär demens är vidsträckt degeneration av vita substans

POTILASTAPAUKSIA PATIENTFALL

Ystävällinen varoitus! Kaikki tapaukset ovat fiktiivisiä ja tentissä voi olla niiden muunnelmia.
Vänlig varning! Alla fall är fiktiva och uppgifter vid examen kan vara deras variationer.

46-vuotiaalla miehellä on vapinaa käsiä kannatella, muutoin neurologinen status normaali. Hän on kovin huolissaan Parkinsonin taudista, jonka haluaa sinun ehdottomasti poissulkevan.

- Magneettitutkimus kannattaa tehdä
- ENMG paljastaa onko kyseessä essentiaalinen vapina
- Lääkityskokeilu beetasalpaajalla on indisoitu
- Kliininen tutkimus riittää poissulkemaan tässä tapauksessa Parkinsonin taudin

En 46-årig man har skakning då han håller armarna uppe, annars är neurologiskt status normalt.
Han är mycket orolig om Parkinsons sjukdom och vill att du uteslutar den helt och hållet.

- Det lönar sig att utföra magnetundersökning
- ENMG visar om det är fråga på essentiell skakning
- Provmedicinering med betablockare är indicerad
- Klinisk undersökning räcker till att utesluta Parkinsons sjukdom i detta fall

Anamnesi: 55-vuotias rakennustyömiehe tulee vastaanotollesi noin kuukauden kestäneen oikean alaraajan kiputilan vuoksi.
Ei tiedossa olevia sairauksia, ei lääkityksiä, ei vammoja. Kipu on alkanut vähitellen ja tuntuu oikean reiden sivulla.

Kipu ei häiritse yöunta, mutta pahenee päivän mittaan.

Status: Obeesi mies. Lonkkanivelen liike normaali. Laseque 90/90, selän taivutukset eivät arista.

Jänneheijasteet: patellat keskivilkkaat, symmetriset, akillekset puuttuvat molemmin puolin. Babinski -/-

Lihaskihti hyvä, tonus normaali. Ihontunto alentunut kämmenen kokoisella alueella oikean reiden etu-sivupinnalla.

- Kyseessä on L1-tason juurioire. Tilaat ENMG:n.
- Selkärangan magneettitutkimus on indisoitu
- Kyseessä on perifeerisen hermon pinnoire
- ENMG kannattaa tehdä, koska se on herkkä paljastamaan motoristen hermojen johtonopeuden alenemisen.

Anamnes: En 55-årig manlig byggnadsarbetare kommer till mottagningen på grund av smärtstillstånd i högra benet, som varat cirka för en månad. Inga kända sjukdomar, ingen medicinering, inga skador. Smärtan har börjat småningom och känns på sidan av högra låret. Smärtan stör inte nattsomn, men den blir värre under dagens lopp.

Status: En obes man. Lårledens rörelse normal. Laseque 90/90, ryggböjningar gör inte ont. Senreflexerna: patellareflexerna medellivliga, symmetriska, akillesreflexerna saknas på båda sidor. Babinski -/-. Muskelkraft god, tonus normalt.

Hudkänsl nedsatt på högra benets fram-och sidokanten på ett område som motsvarar handflatan till storlek.

- Det är fråga på ett rotsymtom på L1-nivån. Du beställer ENMG.
- Magnetundersökning på ryggraden är indicerad.
- Det är fråga på ett klämningsymtom av en periferisk nerv
- Det lönar sig att utföra ENMG-undersökning, då den är sensitiv i att visa nedsatt ledningshastighet av motoriska nerver

Neurobasket

Anamneesi: 28-vuotias miespuolinen autonkuljettaja tulee vastaanotollesi kolmen viikon aikana vähitellen ilmaantuneen kävelyn epävarmuuden vuoksi. Tupakoi, alkoholia viikonloppuisin (1 pullo kirkasta, saunakaljat), ei tiedossa olevia sairauksia, ei vammoja, suvussa ei erikoista.

Status: Askelpituus normaali, kävelee ilman apuvälineitä leveäraiteisesti, Romberg vakaa. Lihaskuonissa ei poikkeavaa. Oikean alaraajan tonus koholla. Patella +/+, akilles subklooninen/+, muut jänneheijasteet vaihtelevat, symmetriset. Babinski väistö/väistö. Kaikki tuntomodaliteetit normaalit, samoin aivohermolöydökset. Sormi-nenänpää-koe vasemmalla dysmetrinen.

- Lähetät potilaan neurologian päivystykseen
- Epäilet alkoholin aiheuttamaa polyneuropatiaa, tilaat ENMG:n
- Aivojen magneettitutkimus on aiheellinen
- Selkäytimen magneettitutkimus on aiheellinen

Anamnes: En 28-årig manlig bilförare kommer till din mottagning på grund av osäker gång som uppkommit småningom under tre veckor. Han röker, brukar alkohol under veckoslut (1 flaska klart, öl efter bastun), inga kända skudomar, inga skador, ingenting speciellt i släkten.

Status: Steglängden normal, går utan stöd med bred basis, Romberg stadig. Ingenting onormalt i muskelkrafterna. Tonus i högra benet är höjt. Patella +/+, achilles subklonisk/+, andra senreflexerna är svaga, symmetriska. Babinski undvikning/undvikning. Alla känselmodaliteterna normala, samt fynden på hjärnnerverna. Finger-nästoppöppet på vänster dysmetriskt.

- Du skicker patienten till neurologisk jourpolikliniken
- Du misstänker på polyneuropati orsakad av alkohol, du beställer ENMG
- Magnetundersökning på hjärnan är indicerad
- Magnetundersökning på ryggmärgen är indicerad

Anamneesi: 26-vuotias nainen tulee päivystyspoliklinikalle edellisenä iltana vähitellen alkaneen oikean silmän näönhämmärryksen vuoksi.

Status: Oikea silmä erottaa sormien lukumäärän, vasemmassa näöntarkkuus 1.0. Oikean alaraajan patellaheijaste on vaikea vasempaan nähden, sen lihasvoima normaali, tonuksessa koholla. Muu neurologinen status normaali.

Todennäköinen selitys on:

- tuore aivoverenkiertohäiriö ja vanha aivoinfarkti
- tuore embolinen aivoinfarkti
- MS-tauti
- tuore aivoverenkiertohäiriö ja vanha iskiasoire

Anamnes: En 26-årig kvinna kommer till jourpolikliniken på grund av svartnande i högra ögat som började småningom på föregående kväll.

Status: Högra ögat skiljer antalet fingrar, i vänstra ögat är synskärpan 1.0. Patellareflexen i högra benet är svagare jämförd med det vänstra, dess muskelkraft normal, dess tonus är höjt. Annars är neurologiskt status normalt.

En sannolik förklaring är:

- färsk hjärncirculationsstörning och gammal hjärnfarkt
- färsk embolisk hjärnfarkt
- MS-sjukdom
- en färsk hjärncirculationsstörning och gammalt ischiassyntom

Anamneesi: 36-vuotias tupakoiva mies (työtön varastonhoitaja), joka on tietääkseen terve, saa puoli tuntia kestävästä kohtauksesta, jonka aikana on vaikeuksia löytää oikeita sanoja. Hän tulee samana päivänä vaimonsa pakottamana terveyskeskuksen päivystykseen.

Status: Toteat neurologisen statusen nyt täysin normaaliksi. EKG:ssa sinusrytmi, ei iskemiaa, keuhkojen ja sydämen auskultaatiolöydökset normaalit, RR 140/95.

- Kehoitat lopettamaan tupakoinnin, aloitat ASA-hoidon ja kirjoitat ei-kiireellisen lähetteen neurologian poliklinikalle
- EEG on indisoitu
- Lähetät potilaan keskussairaalan päivystykseen, koska hän tarvitsee vuodeosastoseurantaa
- Päivystyksellistä päätäntäkuvausta ei tarvita

Neurobasket

Anamnes: En 36-årig rökande man (arbetslös lagerman), som enligt sin uppfattning är frisk, får ett anfall som varar för en halv timme. Under anfallet har han svårigheter i att hitta rätta ord. Han kommer på samma dag tvungen av sin hustru till hälsovårdcentralens jourmottagning.

Status: Du konstaterar att neurologiskt status är nu alldeles normalt. ECG visar sinusrytm, ingen ischemi, auskultationsfynden på hjärtat och lungorna är normala, RR 140/95.

- Du rekommenderar att patienten slutar rökning, du påbörjar med ASA och skriver en icke-akut remiss till neurologiska polikliniken
- EEG är indicerad
- Du skicker patienten till jourpolikliniken i centralsjukhuset, då han kräver följd på båddavdelning
- Akut huvudets DT-undersökning behövs inte

Anamnesi: Toimit keskussairaalan päivystyksessä. 62-vuotias työelämässä oleva naispuolinen opettaja tuodaan vastaanotolle, kun naapuri oli todennut hänen puhuvan sekavia. Verenpainetauti, 2- tyypin diabetes, molempiin lääkehoito, hyvä hoitovaste. Terveet elämäntavat.

Status: Desorientoitunut, ei tunnista tuttuja ihmisiä. Vastaa useimpiin kysymyksiin: "juu". Aivohermojen toiminta normaalia, raajaneurologiassa ei poikkeavaa, tunto intakti, ei niskajäykkyyttä. Tax 36.6. Pieni verenkuva normaali, gluk 5.2, CRP 80, potilas ei saa annetuksi virtsanäytettä. RR 140/85. Pään TT (natiivitutkimus): län mukaista atrofiaa, muutoin aivoparenkyymi normaalia, vasemmalla okkipitaalilohkossa falxiin rajoittuva tarkkarajainen, 1 cm kokoinen pyöreä valkoinen muutos, jonka ympärillä ei ole ödeemaa. Thorax-kuvassa ei poikkeavaa.

- Otat veriviljelynäytteet ja aloitat välittömästi sen jälkeen laajakirjoisen antibiootin
- Likvoritutkimus on aiheellinen
- TT-löydöksellä ei todennäköisesti ole merkitystä akuutin tilanteen kannalta
- Tila sopii deliriumiin

Anamnes: Du jobbar på centralsjukhusets jourpoliklinik. En 62-årig lärarinna, som arbetar ännu, brings till mottagningen, efter att grannen har konstaterat att hon talar råddigt. Hypertoni, diabetes typ 2, medicinering mot båda, god vårdrespons. Friska livsvanor.

Status: Desorienterad, känner inte till bekanta människor. Svarar på de flesta frågorna: "jo". Funktion av hjärnnerverna normal, extremitetneurologi normal, känsel normal, ingen nackstyvhet. Tax 36.6. Lilla blodprovet normalt, gluk 5.2, CRP 80, patienten lyckas inte ge urinprov. RR 140/85. Huvudets DT (nativundersökning): Atrofi som passar in med åldern, annars hjärnparenchymet normalt, i vänstra occipitalloben finns det en rund vit förändring med skarpa gränser. Den är 1 cm till storleken och är begränsad mot falx. Det finns inget ödem omkring förändringen. Thorax-bilden visar ingenting onormalt.

- Du tar blododlingsprov och påbörjar omedelbart därefter med vidspektrisk antibiotikabehandling
- Liquorundersökning är indicerad
- DT-fyndet har troligen ingen betydelse med hänsyn till den akuta situationen
- Tillståndet passar in med delirium

Anamnesi: 34-vuotias tupakoiva nainen, jolla on ollut useita toistuvia päänsärkyjaksoja, viimeisen kuukauden ajan ajoittaista huimausta ja kahden viikon ajan yläraajojen puutumista ja pistelyä öisin. Potilas pelkää kovasti, että hänellä on aivokasvain.

Status: Lihassoimat, tonus ja jänneheijasteet ovat normaalit. Tuntopuutosta ei ole osoitettavissa. Aivohermojen löydökset normaalit. Selkärangan vieressä molemmin puolin on useita palpaatioarvoja kipupisteitä.

- Kaularangan röntgentutkimus on tarpeen
- Tila sopii lihasjännityksen aiheuttamaksi
- On perusteltua epäillä MS-tautia
- Pään TT on perusteltu tutkimus

Anamnes: En 34-årig rökande kvinna, som har haft flera upprepande episoder av huvudvärk, under den senaste månaden tidvis svindel och under två veckor domning och stickning av övre extremiteter. Patienten är hemskt rädd för hjärntumör.

Status: Muskelkrafterna, tonus och senreflexerna är normala. Ingen brist på känsel kan påvisas. Fynd på hjärnnerverna är normala. Flera smärtpunkter bredvid ryggmärgen på båda sidorna, som är ömma på palpation.

- Röntgenundersökning av halsraden är nödvändig
- Det stämmer in med ett tillstånd orsakad av muskelspänning

Neurobasket

- c. Det finns grunder att misstänka på MS-sjukdom
- d. Det finns grunder att utföra huvudets DT-undersökning

Anamnesi: Aikaisemmin terve 62-vuotias mies, ei tupakoi, alkoholikäyttö satunnaista. Veljellä on Parkinsonin tauti, äidillä vapinaa. Tulee vastaanotolle häiritsevän, hitaasti pahentuneen käsien vapinan vuoksi.
Status: Toteat yläraajojen lievän aktiovapinan sekä pään vapinan (pieniampitudinen rotaatio).

Liikkuminen, lihastonus, lihasvoima, jännevenytysheijasteet ja ihon tunto normaalit.

- a. Voit vakuuttaa potilaalle, että kyseessä ei ole Parkinsonin tauti
- b. Lähetät potilaan neurologille Parkinsonin taudin poissulkemista varten
- c. Potilaalla on essentiaalinen vapina eikä lisätutkimuksia tarvita
- d. Potilaalla on essentiaalinen vapina, diagnoosi varmistetaan ENMG:llä

Anamnes: En tidigare frisk 62-årig man, ej rökning, tillfälligt alkoholbruk. Brodern har Parkinsons sjukdom, modern har skakning. Kommer till mottagning på grund av störande skakning i armarna, som har småningom blivit värre.
Status: Du upptäcker lindrig aktionsskakning i båda övre extremiteter samt skakning på huvudet (rotation med låg amplitud). Motion, muskelstonus, muskelkraft, sentänjningsreflexerna och hudens känsel normala.

- a. Du kan garantera patienten, att det inte är fråga om Parkinsons sjukdom
- b. Du sänder patienten till en neurolog för att utesluta Parkinsons sjukdom
- c. Patienten har essentiell skakning, och inga vidare undersökningar behövs
- d. Patienten har essentiell skakning, diagnosen säkras med ENMG

Anamnesi: 60-vuotias nainen tulee päivystyspoliklinikalle edellisenä iltana äkillisesti alkaneen oikean silmän näönhämmärryksen vuoksi.
Status: Oikea silmä erottaa sormien lukumäärän, vasemmassa näöntarkkuus 1.0. Oikean alaraajan patellaheijaste on vilkastunut oikeaan nähden ja sen tonus on koholla. Muu neurologinen status normaali.

Todennäköinen selitys on:

- a. tuore aivoverenkiertohäiriö ja vanha oireeton aivoinfarkti
- b. tuore embolinen aivoinfarkti
- c. MS-tauti
- d. tuore aivoverenkiertohäiriö ja vanha iskiasoireyhtymä

Anamnes: En 60-årig kvinna kommer till jourpolikliniken på grund av synskymning i högra ögat som uppkom plötsligt på föregående kväll.
Status: Högra ögat skiljer antalet fingrar, i vänstra ögat är synskärpan 1.0. Patellareflekxen i högra benet är livigare än på vänstra sidan och dess tonus är stegrat. Andra neurologiska statusfynd är normala.

En sannolik förklaring är:

- a. färsk hjärncirculationsstörning och en gammal symtomlös hjärninfarkt
- b. färsk embolisk hjärninfarkt
- c. MS-sjukdom
- d. färsk hjärncirculationsstörning och gammalt ischiassyndrom

Anamnesi: Maanantai-iltana päivystyspoliklinikalle tulee aikaisemmin terve 26-vuotias ohjelmoija saatuaan puoli tuntia sitten tajuttomuuskohtauksen työstä palatessaan. Ei silminnäkijöitä. Ei tietoa kohtauksen kestosta. Soittanut tyttöystävälleen, joka nyt saattaa potilasta ja kertoo, että edellisenä viikonloppuna oli juhlistu pitkään ja käytetty reilusti alkoholia. Potilas ei pidä tutkimuksia tarpeellisena ja haluaa kotiin nukkumaan.
Status: Tokkurainen, epäadekvaattia käytöstä, muutoin neurologinen status täysin normaali. Ei vammaan merkkejä. Hengitysilman etyylialkoholi 0. EKG ja thorax-rtg normaalit. PVK ja s-Ca normaalit, CK 1200 U/l (viitealue: naiset <150, miehet <270).

- a. Määräät epilepsialääkityksen siihen asti kunnes diagnoosi selviää
- b. Potilaalle on tarpeen tehdä päivystyksellinen likvoritutkimus

Neurobasket

- c. Potilaalle on tarpeen tehdä päivystyksellinen pään TT-tutkimus
- d. Potilaalle on tarpeen tehdä päivystyksellinen EEG

Anamnes: På en måndagskväll kommer en tidigare frisk 26-årig programmerare till jourpolikliniken efter att ha fått ett medvetlöshetsanfall för en halv timme sedan då han återvände från jobbet. Inga ögonvittnena. Ingen information om hur länge anfallet varade. Hade ringt till väninnan, som ny följer patienten och berättar att under föregående veckoslutet hade de jubilerat länge och använt riklig med alkohol. Patienten anser inga undersökningar nödvändiga och vill gå hem och sova.

Status: Virrig, oadekvat beteende, annars neurologiskt status alldeles normalt. Inga tecken om skador. Alkohol i utandningsluften 0. EKG och thorax-rtg normala. Lilla blodbildnen och s-Ca normala, CK 1200 U/l (referens: kvinnor <150, män <270).

- a. Du beställer patienten epilepsimedicinering tills diagnosen blir säker
- b. Det finns anledning att utföra livquorundersökning på jour
- c. Det finns anledning att utföra huvudets DT på jour
- d. Det finns anledning att utföra EEG på jour

Toimit työterveyslääkärinä. Vastaanotollasi on 58-vuotias sihtööri, jonka lievästi kohonneita kolesteroliarvoja olet seurannut pitkään, verenpainelääkityksenä enalapriili 10 mg x 1. Ei tupakoi, alkoholia satunnaisesti. Potilas valittaa yleistä uupumusta ja vähitellen pahentuvaa muistin heikkenemistä. Perhekin on huomautellut asiasta. Työ toistaiseksi sujunut ilman ongelmia.

Neurologinen status on normaali. RR 128/88 mmHg, PVK, EKG ja thorax-rtg normaalit. Yksityisesti otetussa magneettikuvassa näkyy tasaista signaalilisiä valkeassa aineessa. Muilta osin normaali löydös.

On perusteltua tilata mm. seuraavat lisätutkimukset:

- a. ALAT (tai GT)
- b. uraatti
- c. TSH
- d. NH4

Du jobbar som arbetshälsovårdsläkare. Du har på mottagningen en 58-årig sekreterare. Du har observerat hennes kolesterolvärden länge, som blodtrycksmedicin använder hon enalapril 10 mg x 1. Röker inte, alkohol förbrukar tillfälligt. Patienten klagar över allmän trötthet och minnessvårigheter som småningom blivit värre. Till och med familjen har lagt märke på saken. Arbetet har hittills gått utan problem. Neurologiskt status är normalt. RR 128/88 mmHg, lilla blodbildnen, EKG och thorax-rtg normala. Magnetundersökning, som utförts privat, avslöjade jämn signalökning i vita substansen. Annars är fyndet normalt.

Du har grund att beställa följande vidare undersökningar:

- a. ALAT (eller GT)
- b. urat
- c. TSH
- d. NH4

Potilaanasi on 34-vuotias tupakoiva nainen, joka valittaa toistuvaa päänsärkyä ja muutamia päiviä kestänyttä oikean raajaparin puutumista ja pistelyä. Toteat, että lihasvoimat ovat normaalit mutta vasemman yläraajan jänneheijasteet ovat kiihtyneet ja tonus lievästi kohonnut. Tuntuu puutosta ei ole osoitettavissa.

On perusteltua epäillä ensi sijassa

- a. polyradikuliittia
- b. TIA-oireistoa
- c. MS-tautia
- d. simulointia

Din patient är en 34-årig kvinna som röker. Hon klagar över återkommande huvudvärk och har nu under några dagar känt domning och stickningar i höger arm och ben. Du finner att muskelkraften är normal men att senreflexerna i vänstra armen är livliga och muskeltonus lätt förhöjd. Sensoriska rubbningar kan inte iakttas.

Neurobasket

I första hand finns det anledning att misstänka.

- a. polyradikulit
- b. TIA-symtom
- c. MS-sjukdom
- d. simulering

Potilaanasi on 74-vuotias, aikaisemmin terve nainen, joka valittaa jatkuvaa, vähitellen pahenevaa päänsärkyä ja muutamia päiviä kestänyttä oikean raajaparin puutumista ja kömpelyyttä. Anamneesissa, statuksessa tai pään TT-kuvassa ei tule esiin traumoja. Toteat, että lihasvoima ja jänneheijasteet ovat normaalit, mutta koordinaatio oikeassa raajaparissa on heikentynyt. Tuntopuutosta ei ole osoitettavissa.

Oireiden takana on todennäköisesti

- a. meningeooma
- b. subduraalihakematooma
- c. MS-tauti
- d. pikkuaivoinfarkti

Din patient är en 74-årig kvinna som tidigare varit frisk. Hon klagar över ihållande och småningom förvärrad huvudvärk och har nu under några dagar känt domning och klumpighet i höger arm och ben. I anamnes, status och datortomografi av huvudet framkommer ingenting som skulle tyda på ett trauma. Du finner att muskelkraften och senreflexerna är normala men att koordinationen är nedsatt i extremiteterna på höger sida. Sensoriska rubbningar kan inte iaktas.

Symtomen orsakas sannolikt av

- a. ett meningeom
- b. ett subduralt hematom
- c. MS-sjukdom
- d. en infarkt i lillhjärnan

Potilaanasi on 32-vuotias aikaisemmin terve sihteeri, jolla kaksi vuotta aiemmin oli n. kuukauden ajan vasemman alaraajan pistelyä, joka korjautui spontaanisti täysin. Työterveyslääkäri ei todennut poikkeavia statuslöydöksiä. Nyt vasemman silmän näkö on parissa viikossa huonontunut niin, että potilas aistii sillä hahmoja mutta ei tunnista kasvoja. VEP-löydös vasemmalla on patologinen, likvorin IgG-indeksi on selvästi koholla, mutta näköä lukuunottamatta neurologinen status on normaali.

- a. Magneettikuvaus on indisoitu
- b. Parasta lähettää potilas päivystävälle silmälääkärille
- c. Kortisonihoidosta on hyötyä
- d. ENMG on indisoitu vanhan iskiaksen poissulkemiseksi

Din patient är en 32-årig, tidigare frisk sekreterare, som för två år sedan hade stickningar på vänstra benet. Symptomet försvann fullständigt spontant. Läkaren vid arbetshälsovård hittade inga onormala statusfynd. Nu har synet i vänstra ögat försämrats inom två veckor så, att patienten förnimmar gestalter men känner inte till ansikten. VEP-fyndet på vänster är patologiskt, liquorrets IgG-indexen är klart höjt, men neurologiskt status, med undantag av synet, är normalt.

- a. Det finns indikation för magnetundersökning
- b. Det är bäst att remittera patienten till den jourhavande ögonläkaren
- c. Det lönar sig att ge kortisonbehandling
- d. ENMG är indicerad för att utesluta ett gammalt ischiasproblem